

Mlaš tednik

kulturno - politično glasilo

Koroški

svetovnih in domačih dogodkov

5. leto / številka 27

V Celovcu, dne 2. julija 1953

Cena 1 šilling

Grüner -
kopalne
obleke
najboljše
CELOVEC - KLAGENFURT, Burggasse

Novim učiteljem v pozdrav

Kmalu bodo šole zaprle za nekaj tednov svoja vrata. S skrbjo se vpraša marsikateri oče in marsikatera mati, kaj sedaj, kam naj damo hčerko ali sina po končani šolski obveznosti.

Vprašanje in povpraševanje po vajeniških mestih v obrti je zelo veliko, izgleda pa so razmeroma majhni. Tam pa, kjer je tako mesto prosto, bodo seveda gledali tudi na spričevalo, katero prinese fant ali deklica iz šole. V praktičnem življenju pa se bo pokazalo delo učitelja še bolj kakor v spričevalu samem. Dobrih učiteljev potrebujemo na naših šolah. Ti učitelji bodo dali mladini to, česar v življenju najbolj potrebuje, to je veselje do učenja in veselje do dela. Kjer ni veselja do učenja in veselja do dela, tam tudi ni napredka.

Na dobrih učiteljih ni zainteresirana samo šolska oblast, na tem so zainteresirani predvsem otroci sami, ker se v šoli polagajo prvi temelji za nadaljnjo srečno pot v življenju.

V zadnjih tednih smo po listih brali, da namerava šolska oblast odpuštili na Koroškem 107 učiteljev. Brez dvoma zadene ta načrt najhujše starše in najbolj pa otroke same. Po južnem delu dežele imamo predvsem nižje organizirane šole. So to deloma celo eno- in dvorazrednice, kjer so otroci vseh osmih letnikov združeni v enem ali v dveh razredih.

Nujno zahtevamo, da se tako že nizko organizirane šole ne pritisnejo še na nižjo stopnjo v času, ko terja življenje od vsakega posameznika iz leta v leto večjega znanja, da se bo mogel v življenju sploh uveljaviti in v času, ko je samo še osebno znanje resnična privatna lastnina vsakega posameznika. Lažje bo brez prevelike škode prenesla šest- ali sedemrazrednica skrcenje za en razred kakor pa dvorazrednica. To je prva temeljna zahteva.

Nujno zahtevamo, da ostanejo učitelji, ki so usposobljeni za dvojezični pouk, v službi. Učiteljev, ki so usposobljeni tako za poučevanje v slovenskem kakor v nemškem jeziku, je na Koroškem še premalo. Na dvojezičnih šolah so še vedno učitelji, ki ne znajo slovenski in to celo v nižjih razredih, kjer je predpisan dvojezični pouk in ne samo slovenščina kot predmet.

Nujno zahtevamo, da šolska oblast zaposli maturante, ki bodo to leto zapustili celovško učiteljsko z izpiti, ki jih usposablja za dvojezičen pouk. Kakor izvmemo iz zanesljivega vira, je to enajst fantov in deklet, ki so se vestno pripravljali za svoje delo v šoli.

Dobro razumemo, da pomeni brezposelnost za vsakega, predvsem pa za mladega človeka, silno duševno obremenitev. Nadalje je to za starše, ki so dostikrat žrtvovali za šolanje svojih otrok zadnji šilling, nova skrb. Vendar pa ne moremo preko dejstva, da mora biti upoštevan predvsem tisti, ki je v času šolanja prevzel tudi večje breme, da se pripravi za svoj poklic na širši podlagi. Dekleta in fantje, ki so pet let obiskovali slovenščino na učiteljski, so v svojem delu dokazali, da hočejo služiti z vso dušo in z vsem svojim znanjem mladini, ki bo izročena v njihovo oskrbo.

In še eno bi hoteli danes posebej naglasiti. Dajte našim šolam učiteljev, ki so prišli sami iz teh krajev, ker bodo ti domačo mladino bolj razumeli in bodo tudi bolj znali zbuditi v mladih srcih zavest, da so povezani z zemljo, z domačo besedo in tudi domačo pesmijo.

Radevolje priznamo, da je povojni čas v pogledu šol tudi v južnem delu prinesel marsikatero zboljšanje tako glede poslopij kakor tudi glede šolske opreme. Želeli pa bi, da bi šola tudi v vsem svojem duhu hodila pot medsebojne strpnosti in medsebojnega razumevanja. Če se bo šola v južnem delu dežele povzpela do te višine, potem bo služila res bodočnosti obeh nara-

Zunanji ministri se posvetujejo

Sredi meseca junija bi se moralo začeti posvetovanje „velikih treh“, to je ameriškega predsednika Eisenhowerja, britanskega ministrskega predsednika Churchilla in pa francoskega ministrskega predsednika. Na tej konferenci naj bi se „veliki trije“ posvetovali, pod kakšnimi pogoji bi se sestali z velikim četrtim“, to je s sovjetskim ministrskim predsednikom. Zaradi francoske vladne krize pa je moralo biti to posvetovanje „velikih treh“ večkrat preloženo. Končno, ko je bila rešena francoska vladna kriza, je bil določen za posvetovanje dan 8. julija. To posvetovanje naj bi bilo na Bermudskih otokih sredi Atlantskega oceana. Že je bilo določeno, da se odpelje britanski ministrski predsednik Churchill na otoke dne 30. junija, da bi vse pripravil za sprejem ostalih „velikih dveh“. Bermudski otoki so namreč angleška last.

Nepričakovano je bilo zato sporočilo, ki je prišlo iz Londona in ki pravi, da je bri-

tanski ministrski predsednik nenadoma obolel in potrebuje zaradi splošne oslabelosti mir do jeseni. Ker je tudi britanski zunanji minister Eden že nekaj mesecev bolan, je prevzel vodstvo britanskega zunanjega ministrstva Lord Salisbury, njegov namestnik pa je minister Selwyn Lloyd. Seje britanskega ministrskega sveta pa vodi Richard Austen Butler, katerega smatrajo splošno za Churchillovega naslednika v konservativni stranki, ako tega mesta ne bi mogel prevzeti oboleli zunanji minister Eden.

Ker je bila tako onemogočena konferenca „velikih treh“, so se zunanji ministri zapadnih treh veselil odločili za posvetovanje zunanjih ministrov Amerike, Vel. Britanije in Francije. Ti se bodo sestali 10. julija v Washingtonu. Glavni predmeti posvetovanja na tej konferenci pa bodo: premirje na Koreji, položaj v francoski Indokini in pa vprašanje Nemčije.

Po viharju v Vzhodni Nemčiji

Po nemirih v vseh večjih mestih in industrijskih središčih v Vzhodni Nemčiji, je nastalo neko zatišje. Polagoma ukinja sovjetska zasedbena oblast obsedno stanje, ki je bilo proglašeno v večjih mestih in delavci so se povsod vrnili na delo. Ni še točnega sporočila, koliko oseb je bilo obsojenih in ustreljenih po prekomerni sodu, bo pa to število verjetno okrog 40 oseb. Vlada obljublja razne olajšave z ozirom na svobodo zborovanja in organiziranja in z ozirom na prehrano ter splošno preskrbo.

Zaradi nemirov je bil ukinjen vsak promet med Vzhodno in Zapadno Nemčijo, v zapadnem delu mesta Berlina pa je bilo prirejeno veliko žalno zborovanje zaradi številnih izvedb smrtnih obsodb v Vzhodni Nemčiji. — Zapadni trije visoki komisarji v Nemčiji so nato izročili sovjetskemu visokemu komisarju zahtevo, da naj sovjetska oblast spet vzpostavi promet med Vzhodno in Zapadno Nemčijo. Sovjetski general Distrova pa je ostro zavrnil zahteve ameriškega, britanskega in francoskega visokega komisarja. V svojem odgovoru oči-

ta, da so nemire v Vzhodni Nemčiji dne 17. junija povzročili agenti, ki so prišli iz Zapadne Nemčije. Žalno svečanost v Berlinu, katere se je udeležil tudi zapadno-nemški kancler dr. Adenauer, pa imenuje general Distrova zborovanje fašističnih elementov. Nadalje zahteva general Distrova v svojem odgovoru „likvidacijo“ onih, ki so uprizorili in zakrivali nemire v Vzhodni Nemčiji, danes pa se spet skrivajo v Zapadni Nemčiji.

Medtem pa se nadaljujejo v Zapadni Nemčiji priprave za organizacijo oborožitve, kakor jo predvideva zapadno-evropska obrambna pogodba. V Združene države je dopotoval minister za obrambo v zapadno-nemški vladi Blank. Ta je v Ameriki izjavil, da bo po odobritvi zapadnoevropske obrambne pogodbe po vseh državah, ki so članice te obrambne zveze, položaj Nemčije zelo ojačen. Takrat bo mogla Zapadna Nemčija sama začeti pogajanja s Sovjetsko zvezo o osvoboditvi vzhodno-nemških pokrajin in o vzpostavitvi enotne Nemčije.

Poplave na Japonskem

Najjužnejši del japonskega otočja je otok Kiu-Siu z glavnim mestom Nagasaki. Otok ima površino nekaj preko 40.000 km² (preko 4 Koroške), je pa zelo gosto naseljen, ima preko 10 milijonov prebivalcev. Ta otok je bil zadnji teden izredno hudo prizadet po poplavih, ki so zahtevale okrog 500 smrtnih žrtev in okrog 1.000 ranjenih. Veliko število ljudi pa še pogrešajo. Izredno veliko število hiš je porušeni in skupno škodo cenijo na okrog 300 milijonov dolarjev (okrog 8 milijard šilingov).

Ves severni del otoka Kiu-Siu je podoben velikemu jezeru, iz katerega se posamično dvigajo grički. Vodni valovi so lahko grajene hiše enostavno odplavili. Zaradi preloma oblakov, ki so se vrstili drug za drugim in zaradi zemeljskih usadov so izginile cele vasi. Nad sto premogovnikov je preplavljenih in mnogo jih verjetno sploh ne bo več mogoče obnoviti, ker bi bili stroški za to preveliki. Največje japon-

ske jeklarne v mestu Yawata so morale prenehati z obratovanjem. Otok Kiu-Siu je s 3500 metrov dolgim podmorskim predorom zvezan z bolj severno ležečim otokom Hon-Su. Ta predor je zalila voda in računajo, da bodo potrebovali vsaj dva tedna, predno bodo mogli vodne mase izčrpati. Čenijo, da bo trajalo vsaj pet let, predno bodo mogli popraviti škodo, ki so jo poplave prizadejale. — Vrhovni poveljnik sil Združenega poveljstva na Koreji, general Mc Clark, je zagotovil japonskemu ministrskemu predsedniku Jošida vso možno pomoč.

Komaj so začele vode na otoku Kiu-Siu upadati, grozi otoku že nova nevarnost. Z morja se bliža otoku orkan (vrtinčasti vihar), ki bo dosegel otok v nekaj dneh, ako ne bo orkan medtem spremenil svoje smeri.

Eksplodizija v Guatemali

Predzadnji dan meseca junija je silna eksplozija pretresla lepo mesto Guatemala, glavno mesto istoimenske srednje-ameriške republike. Ni še pojasnjeno, kako je prišlo do eksplozije, ki je porušila cel del mesta in povzročila številne požare. Izpod ruševin so doslej izkopali okrog 50 mrtvih, cenijo pa število mrtvih vsaj na 100 oseb. Število težje ranjenih je doseglo 200 oseb.

Richard Austen Butler

britanski finančni minister, po obolevnosti Churchilla in Edena najvplivnejši v angleški konservativni stranki (USIS).

K R A T K E V E S T I

Zvezni predsednik dr. Theodor Körner je v petek, dne 26. junija, sprejel novega izrednega veleposlanika Sovjetske zveze na Dunaju, Ivana Ivanoviča Iljičova, ki je v svojem govoru poudaril važnost dela za izboljšanje prijateljskih odnosov med avstrijskim in sovjetskim ljudstvom.

Med avstrijskimi diplomati, kot zastopniki Avstrije v zamejstvu, so bile odrejene razne spremembe in zamenjave. Zanimivo je, da je bil pri tem imenovan znani dr. Hans Steinacher iz Miklavčevega za avstrijskega generalnega konzula v Milanu.

S 1. julijem je ukinjen vizum, ki je bil doslej potreben za potovanje v Zapadno Nemčijo. Avstrijski državljani morejo potovati v Zapadno Nemčijo brez vizuma, ako imajo veljaven potni list.

Dne 17. julija pride na Dunaj na uradni obisk podpredsednik Indije, prof. Radha Krišnan, ki ostane v Avstriji do 20. julija. Z zveznim kanclerjem in ostalimi člani vlade se bo razgovarjal o kulturnih, gospodarskih in političnih vprašanjih.

Po novih določilih avstrijske Narodne banke sme vsak potnik pri potovanju v inozemstvo vzeti s seboj do 1000 šilingov in pa tujih denarnih sredstev v vrednosti do 150 šilingov.

Sovjetska vlada je pomilostila 600 Avstrijcev, ki so bili obsojeni zaradi raznih prekrškov. Pomiloščeni se vrnejo v prvi polovici meseca julija v Avstrijo.

Dne 27. junija je minilo osem let, odkar je bila sprejeta ustava (statut) Organizacije združenih narodov.

Jeseni namerava angleška kraljica Elizabeta II. na daljšem potovanju obiskati vse države britanske državne skupnosti. Potovanje bo trajalo predvidoma od 23. novembra letos do prvih dni meseca maja prihodnjega leta.

Finska vlada, ki so jo sestavljali socialisti in agrarci, je v ponedeljek odstopila, ker se vladni stranki nista mogli sporazumeti o raznih gospodarskih vprašanjih.

Prejšnji teden so bili silni viharji in neurja nad Berlinom, Švico, severno Italijo in nad Japonsko. Povsod je materialna škoda silno velika, večje je tudi število ranjenih in mrtvih. — V štirih južnih državah ameriških Združenih državah pa grozi dolgotrajna suša uničiti vse prideleke.

V indokitajskem kraljestvu Kambodža, ki je del francoske Indokine, so na povelje kralja Narodoma Sihanuka zasedle domače čete glavno mesto dežele, Pnom Penh in obkolile vsa javna poslopja.

Pri volitvah na Islandiji je dobila od skupno 52 poslancev neodvisna stranka 21, napredna stranka 16, komunisti 7, ostale 8.

Politični teden

Po svetu . . .

Zadnja poročila iz Vzhodne Nemčije pravijo, da je tam spet mirno, ali bolje rečeno: barometer se je od „viharne“ umaknil na „spremenljivo“, kajti šele prihodnji tedni bodo pokazali, kakšen odjek so vstaje delavcev pustile med širokimi ljudskimi plastmi. Izbrisati ni mogoče dejstva, da je vlada z javnim priznanjem svojih „napak“ priznala tudi strahotno kaseriranost gospodarskega in družabnega življenja, kateri so se uprli celo Prusi, ki so jim disciplina, koračnice in povelja v krvi. Če zdaj vodilni režimski ljudje tekmujejo v priznavanju svojih grehov, to ni dokaz demokratičnosti, temveč edini morebitni izhod: potolaženje množic in skrb za lastno kožo, o kateri se bo odločilo v Moskvi. Značilno je bilo, da so demonstracije našle večjega poudarka na sovrštvu proti domačemu lutkovnemu režimu kot proti sovjetski zasedbeni oblasti. . . . Sovjeti imajo nedvomno mnogo premišljevali, predvsem jih mora skrbeti očitno dejstvo, da je izpodleletel poizkus vzhodnoevropskim državam napraviti komunistični sistem užiten.

Kakšen bo razvoj?

Trije zapadni komisarji v Berlinu so sovjetskemu visokemu komisarju Semjonovu poslali pismo, v katerem ga pozivajo, naj izda ukrepe za normaliziranje javnega življenja. Semjonov je bil pred dnevi v Moskvi in se je na splošno pričakovalo, da bo njegov povratak pomenil večje spremembe v Vzhodni Nemčiji. To se še ni zgodilo.

Zapadna politična javnost je dogodkom v Berlinu in Vzhodni Nemčiji posvetila sicer velikansko pozornost, toda v odgovornih političnih krogih je opaziti precejšnjo previdnost. Zlasti London in Pariz hočeta počakati na nadaljnja znamenja v smeri političnega razvoja, da bi Zapad mogel svoje bodoče zadržanje temu primerno vzporediti. Nedvomno se ponujata v oceno dve možnosti za vzhodnoevropske komunistične režime: ali še hujši pritisk ali pa popustitev. Oboje pa prinaša s seboj mnoge nevarnosti. Ključ za rešitev iz teh zagat leži seveda v Moskvi.

Kaj bo s konferenco na Bermudih?

Gotovo bo držalo, da se zapadnim trem velikim spriči nejasnega zadržanja in moka sovjetske vlade tako glede Nemčije kot avstrijske državne pogodbe in azijskih odprtih vprašanj danes manj mudi na stanek kot pred 17. junijem, ko so izbruhnili nemiri v Vzhodni Nemčiji. Če je splošna francoska vladna kriza bila neprijetna zagodka, bi morala biti sedanja nenadna obolelost Winstona Churchilla še neprijetnejša. Zadnje vesti si glede tega dokaj nasprotujejo. Prve trdijo, da bo bermudska konferenca odložena, kar bi odgovarjalo sedanji politični potrebi.

„Bermudska“ rešitev francoske vlade krize

Poziv francoskega državnega predsednika Auriola, še bolj pa očitki domače in druge zapadne javnosti, so francoski parlament končno spravili k pameti in toliko, da je z veliko večino izrekel zaupnico novemu predsedniku vlade Lanielu, voditelju manjšine stranke neodvisnih in do sedaj manj znanemu politiku. Ta se je predstavil skupščini s skrcenim „skeletnim“ programom, v katerem je predlagal časni proračun, o zunanji politiki je povedal, da se bo na Bermudih zavzel za sestanek med „velikimi štirimi“ ter za olajšanje bremen vojne v Indokini. To so stvari, ki najdejo posluš pri vsakem Francozu. Opustil je vrsto zahtev po izrednih pooblastilih, na katerih so padli njegovi vplivnejši predniki: Bidault, Mayer in drugi. Sestavil je tudi že vlado, v kateri so zastopane vse stranke razen komunistov in socialistov. Zunanji minister je spet Bidault, med podpredsedniki pa je ugledni politik Reynaud, ki naj bi Laniela zastopal na konferenci na Bermudih. . . .

Bo Singman Ri vendarle podpisal?

Medtem ko ameriško časopisje v vedno ostrejšem tonu piše o trmoglavem Singman Riju in je v ameriških vojaških krogih vedno večja nervoznost, kar naj bi se pokazalo s prihodom šefa vrhovnega generalnega štaba v Tokio, pa predsednik Eisenhower ni opustil vseh možnosti. Poizkusa namreč predsednika Južne Koreje prepričati, da z glavo ni mogoče skozi zid

in da bi njegovo neodgovorno rožljanje s tako slabim lastnim mečem, kakršnega ima — ki je v ostalem igralo usodno volgo že pri začetku korejske vojne — tokrat utegnili pomeniti popoln propast njegovega režima in popolno opustošenje države.

Eisenhower je poslal zato svojega osebnega poslanca Robertsona k njemu. Ta je po zadnjem razgovoru bil optimističen in izjavil, da utegne Singman Ri v naslednjih dneh vendarle podpisati premirje. Glasovi iz južnokorejskih vladnih krogov pa pravijo, da je še vedno velika razlika med obema stališčema. Precejšen vpliv na morebitno popuščanje Singman Rija utegne imeti zahteva indijske vlade, da naj bi radi nepopustljivega Rija sklicali Glavno skupščino organizacije Združenih narodov. Ta

bi namreč za Ri-ja verjetno pokazala malo simpatij in bi njeni sklepi ne bili zanj prijetni. . . .

. . . in pri nas v Avstriji

V predzadnji številki „Našega tednika“ smo v notranjepolitičnem pregledu omenili osnutek zakonov, ki jih je predložila vlada parlamentu v odobritev. To so v glavnem razni gospodarski zakoni in te naj bi sprejeli poslanci še preje, predno odidejo sredi meseca julija na počitnice. Med temi zakoni pa ni zakona o zaposlitvi one 14-letne mladine, ki zapusti te dni šole. Vse izgleda tako, kakor da naj bi ta zakon prišel na vrsto šele v jeseni, ko bo že prepoznano.

Minister za socialno politiko je sicer osnutek tega zakona predložil vladi, toda vlada je imela — kakor vse izgleda — dru-

O „pravica“ Slovencev na Koroškem

Ko se je bližal dan nameravanega prihoda jugoslovanskega zunanjega ministra na Dunaj, so avstrijski časopisi ugibali tudi, o čem se bodo na Dunaju razgovarjali. Domnevali so, da bodo tam govorili tudi o pravicah Slovencev na Koroškem. Ako je tak razgovor nameravan, bi bilo seveda naravno, da bi o tem vprašali tudi Slovence same, ker oni sami najboljše vedo, česa nimajo, kaj že desetletja in stoletja zahtevajo in do česa imajo po vseh božjih in mednarodnih postavah pravico.

Deželni glavar „Borbi“ . . .

Koroški deželni glavar je v zvezi s tem nameravanim obiskom na Dunaju dal izjavo zastopniku „Borbe“, ki je uradno glasilo Zveze jugoslovanskih komunistov, torej uradno glasilo jugoslovanske vlade. V tej izjavi je zanimiv zlasti sledeči odlomek (po „Neue Zeit“):

Vprašanje (urednik „Borbe“ Džordže Želčanovič): „Pri obisku na Dunaju naj bi razmotrivali tudi vprašanje narodnih manjšin. Katera neurejena vprašanja naj bi predvsem obravnavali in kako naj bi jih rešili?“

Odgovor (deželni glavar Ferd. Wedenig): „Vse pravice avstrijskih državljanov, tudi one manjšin, so urejene z ustavo. Državljan, ki so del narodne manjšine, uživajo iste državljanske pravice, kakor državljani večinskega naroda.“

Predvsem se mi zdi, da bo važno razmotrivanje vprašanja šolskega problema v jezikovno mešanem ozemlju Koroške. To vprašanje je danes urejeno z uredbo koroške deželne vlade iz leta 1945.“

Vprašanje: „Kaj otežkoča po Vašem mnenju dosledno izvedbo načela dvojezičnosti pri šolskem pouku?“

Odgovor: „Večina prebivalstva jezikovno mešanega ozemlja se priznava po zadnjem uradnem ljudskem štetju k nemškemu občevelnemu jeziku in zahteva tudi pouk v tem jeziku.“

Vprašanje: „Kateri momenti se Vam zdijo še potrebni z ozirom na ureditev vprašanja manjšin v Avstriji?“

Odgovor: „K temu bi pripomnil, da v zadovoljivo rešitev vseh vprašanj manjšine ni potrebna samo dobra volja večinskega naroda, ampak tudi pripravljenost manjšine za lojalno sodelovanje.“

. . . in na socialističnem zborovanju

Deželni glavar Ferd. Wedenig je govoril o narodnostnem vprašanju na Koroškem tudi na zborovanju socialističnih zaupnikov dne 27. junija v Celovcu in je pri tem izjavil:

„Kot socialisti, ki smo orientirani internacionalno, ne smemo prezreti pravic manjšin. Mi socialisti smo se vedno borili za nedotakljivost koroških mej. Mi smo pa tudi storili vse, da ne bi bil kaljen nacionalni mir po vaseh. Zato se moramo tudi izogibati vsega, kar bi moglo naše vasi spet razkrojiti v nacionalnem sovrštvu. Zagotovilo tega miru pa je strpnost na-

pram slovenski manjšini. Ta okolnost je tudi odločala pri londonskih posvetovanjih zunanjih ministrov. Uredba o šolah, ki bo novelirana, je bila most med slovensko manjšino in večinskim narodom. Na Koroškem imamo važnejše stvari kakor pa germanizirati ali slovenizirati.“

Kot socialisti ne smemo pripustiti, da bi prišlo do takega stanja, ko bi bila manjšina prisiljena v iredento. O popravkih šolskega zakona bo zato treba razpravljati tudi s slovensko narodno manjšino.“

Kdor bo pazljivo prebral gornje besede deželnega glavarja, bo mogel ugotoviti, da je dal drugačne izjave zastopniku „Borbe“ in drugače je govoril na zborovanju socialistične stranke.

Pripovedovanje in sklicevanje na ustavno določila, ki zagotavljajo enake pravice vsem državljanom, je premalo, dolžnost deželnega glavarja bi bila, da skrbi tudi za izvrševanje teh določil. Besed in obljub so koroški Slovenci slišali že preveč, da bi še kaj dali na take besede, ako ne doživijo in ne vidijo dejanj. Res imajo Slovenci na Koroškem pravico ravno tako plačevati davke kakor Nemci, tudi se smejo peljati z vlakom, ako plačajo vozno, kakor Nemci. Toda Nemci se v šoli naučijo svojega materinega jezika, Slovincem šola te možnosti ne da. Nemci v uradih govorijo nemško, Slovenci ne smejo govoriti slovensko in ne dobijo rešitve na slovenske vloge. Slovenskih napisov ni nikjer. — Slovenci imajo celo to predpravo, da morajo plačevati za vzdrževanje nemških kmetijskih in gospodinskih ter drugih šol, ako pa se želijo nato šolati v svojem jeziku, morajo še posebej plačevati za vzdrževanje teh šol.

Gospod deželni glavar ve natančno, kakšna čudovita navodila je dal za ljudsko štetje. Ve tudi natančno, da je sam notranji minister izjavil, da se rezultat štetja ne bo uporabljal in izrabljal v kakršne koli narodnostne ukrepe. In sedaj naj bi bilo ljudsko štetje izraz volje in zahteva prebivalstva v jezikovno mešanem ozemlju, da naj bo pouk v šolah samo v nemščini.

Kako si predstavlja deželni glavar lojalno sodelovanje Slovencev na Koroškem, tega še tudi ni pojasnil. Saj je on sam ukinil edini slovenski referat pri deželni vladi. On sam je naročil v Velikovcu, naj znižajo pouk slovenščine od treh ur na eno uro tedensko. On sam je dal naravnost čudovita navodila za ljudsko štetje. On sam kot šolski referent dopušča, da se uredba o dvojezičnem pouku ne izvaja, da se sabotira. Kljub deželnemu zakonu o ustanovitvi slovenske kmetijske šole ne stori ničesar za njeno ustanovitev. Kljub večkratni zahtevi ni ukrenil ničesar za ustanovitev manjšinskega urada pri deželni vladi, ni stavil predloga za ustanovitev slovenske gimnazije v Celovcu itd. itd.

Odložena konferenca

Zaradi obolelosti jugoslovanskega zunanjega ministra Koča Popovića so morali za kratek čas (verjetno 14 dni) odložiti njegov obisk na Dunaju, ki je bil napovedan za dan 29. junija.

gih nujnih poslov toliko, da se ni spomnila tega mogoče najvažnejšega zakona. Pogajanja med strankami, kakor vse zgleda, še niso uspela tako daleč, da bi bilo mogoče ta zakon predložiti državnemu zboru v obravnavanje. Tako se bo šolsko leto te dni končalo, mladina bo vesela, da bo zapustila šolske klopi, starši pa ne bodo vedeli, kam z otroki. Vsa mesta v obrti, trgovini in industriji so prenapolnjena in otroci bodo ostali doma, bodo ostali na cesti že sedaj, ko še niti v življenje niso dobro stopili. Po postopanju pri tem zakonu vidimo tisto dvojno mero, po kateri ravna pri nas politične stranke. Pred volitvami obljublajo vse. Takrat so vse stranke vedele, da bo ob koncu letošnjega šolskega leta veliko večje število mladine, kakor pa bo na razpolago vajeniških mest v raznih obrtih. Takrat so vse stranke obljubljale pomoč, danes pa na to ne mislijo več in mladino naravnost silijo v miselnost, da današnja država za nje ničesar ne stori. Upajmo, da bo minister za soc. pol. ponovno še pred počitnicami predložil vladi in ta državnemu zboru zakon o zaposlitvi mladine. Ta zakon je vsaj toliko važen kakor pa zakon o pospeševanju zunanje trgovine.

Poleg zaposlitve mladine, ki odide iz šole, je gotovo najvažnejša splošna zaposlitev. Poročali smo, da je bila zaradi grozeče brezposelnosti na Koroškem pri kancelerju in raznih ministrih na Dunaju vsa koroška deželna vlada. Točnejšega poročila o teh razgovorih na Dunaju koroška deželna vlada še ni izdala. Samo na kratko je bilo rečeno, da so potekali razgovori zadovoljivo. Medtem je bilo v soboto v Celovcu posvetovanje predstavnikov koroške socialistične stranke. Pred volitvami so izdali koroški socialisti program, v katerem so razložili svoj načrt „dela za narod“, ako bodo pri volitvah dobili zaupanje naroda. Pri volitvah so nato dobili večino, kakor je niti sami najbrž niso pričakovali. S tem pa so tudi sprejeli odgovornost. Na omejenem zborovanju pa je bilo videti, kakor da bi socialistična stranka knjižila kot svoj uspeh vse ono, kar je bilo narejenega dobrega v tem ali onem pogledu. Za vse ono pa, kar ni po volji predstavnikom socialistične stranke in pa njenim morebitnim bodočim volivcem, pa stranka ne prevzema nobene odgovornosti, za to so pa odgovorne druge stranke. Ne vemo, če so tega mnenja tudi volivci, ki so večinski stranki na Koroškem dali naročilo, naj dela za nje in naj za nje tudi nekaj naredi.

Na omenjenem zborovanju socialistične stranke v Celovcu je govoril tudi deželni glavar Ferd. Wedenig, ki je dokazoval, da je danes cena živini zato tako nizka, ker svoječasno niso kmetje povedali pri štetju živine pravih števil, ampak so nekaj živali prikrili. Zaradi tega je nato vlada odredila uvoz mesa in živine. Zelo verjetno pa je takrat vlada odredila uvoz živine — uvoz pa je zahtevala predvsem socialistična stranka — zato, ker je bila ponudba premajhna in povpraševanje preveliko. Zato je bilo mesa premalo in zato so bile takrat cene previsoke. Resnično stanje števila živine v hlevih na to takrat ni vplivalo. K temu bi bilo zelo zanimivo zvedeti, zakaj deželna vlada v Celovcu še vedno dovoljuje tako velik zaslužek mesarjem, ki kupujejo živino po nizki ceni. Mesarji so sicer zadnji ponedeljek „štrajkali“, niso prodajali mesa, da bi tako protestirali proti nameravani preureditvi pri prodaji in nakupu živine in proti nameravani uvedbi najnižjih cen za živino. Upajmo pa, da vlada ne bo zagovarjala zahtev in predlogov mesarjev, ampak naj bi s primernim znižanjem cen za meso in mesene izdelke omogočila večjo potrošnjo mesa, s tem pa tudi lažjo prodajo živine in višje cene za živino.

Podpisovanje energijskega notranjega posojila se nadaljuje. Zaradi omogočenja podpisa posojila tudi onim, ki doslej zaradi enega ali drugega razloga tega še niso storili, je bil podaljšan rok za podpisovanje posojila za nadaljnjih 14 dni, to je do 15. julija t. l. Doslej je bilo podpisane posojila za približno 350 milijonov šilingov. To pa je toliko, kolikor bi približno stala nova predvidena elektrarna na Dravi pri Kazazah. Skoraj še enkrat tako velika vsota je potrebna za dokončanje del pri elektrarni v pogorju Reisseck na Zg. Koroškem. Iz tega je razvidno, kako važna bo višina posojila, ki ga bo dala za zgradbo elektrarn v Avstriji Svetovna banka. Saj bo Avstrija s podpisom energijskega posojila pokazala samo dobro voljo, ne bo pa mogla dati sama vsega potrebnega kapitala za zgradbo elektrarn.

Kärnt. Landes-Brandschaden-Versicherungsanstalt

(Koroška deželna zavarovalnica za škodo po ognju)

Celovec - Klagenfurt, Alter Platz 30

Brzjaviti: Kälabrand Ustan. 1899 po koroškem deželnem zboru Tel.: 18-46, 18-47

Velikovec je nemški

Sedemstoletnica velikovskega mesta je končana. Velika je bila proslava, mnogo ljudi se je te proslave udeležilo, deloma iz navdušenja, deloma tudi iz radovednosti. Bili so tam.

Proslava sedemstoletnice naj bi dokazala, da Slovencev v tem delu dežele ni bilo nikdar in da jih tudi danes ni.

Gospodje, ki so bili glavni aranžerji te proslave, so pač še prekratek čas na Koroškem, da bi mogli presoditi, kako je bilo in niti ne morejo presoditi, kako je.

Nekdaj v davnih časih kralja Matjaža, v srednjem veku je menda bilo, je Velikovec živel od trgovine preko Jezerskega vrha. Takrat so vozili železo in vino preko Karavank proti jugu in sol proti severu. Mogoče je bil tudi celo Martin Krpan na tem prevozu soli udeležen. Tedaj prav gotovo Kranjci niso nič znali nemški in so po vsej verjetnosti Velikovčani znali slovenski, da se je trgovina za velikovsko mesto tako plodonosno razvijala. Vse to so prireditelji sedemstoletnice pozabili gostom iz severnega dela dežele povedati, da bi ti pravilno mogli oceniti razmere, ob katerih je Velikovec gospodarsko tako zelo uspeval.

Ob graditvi južne železnice pa so bili Velikovčani že tako zelo nemško zavedni, da so odklonili povezavo po železnici s slovenskim ozemljem in so se tako odpovedali gospodarskemu razvoju mesta.

Mirko Geratič — petdesetletnik

Dne 8. julija 1903 se je v kmečki hišici v Negovi v Slovenskih goricah rodil Mirko Geratič, sin slovenskega štajerja. Že kot mladenič je veliko deloval v katoliških slovenskih organizacijah. Ko je prišel v Maribor, ga skoraj nikdar nisi dobil brez dela.

Neprestano delo pri „Orlu“, pozneje pri „Fantovskem odseku“ ter pri organizacijah delavske mladine, ga je vezalo nase. Nikdar ni obupaval, delal je kot dela čebelica, delal je za svoj narod.

Vojna je vse to delo uničila, moral je

Trije novomašniki

Meseca maj in junij sta meseca mašniških posvečenj, mesec julij pa mesec novih maš.

Letos so bile v Združenih državah na ameriških Brezjah, v Lemontu, kar tri slovenske nove maše. V božjepotni cerkvi pri Mariji Pomagaj v Lemontu je leta 1950 ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman prvič posvetil slovenske novomašnike. Letos, dne 13. junija, na praznik sv. Antona Padovanskega, je bilo to drugič. Na ta dan je škof dr. Gregorij Rožman posvetil tri slovenske frančiškane za duhovnike božje.

Mark Hochevar (Hočevar) je bil rojen v Bridgeportu v državi Ohio, dne 14. februarja 1929. Mati je novomašniku umrla, ko je bil ta v višji šoli, očeta pa je izgubil lansko leto. Novo mašo je zapel novomašnik-frančiškan dne 21. junija v cerkvi svetega Antona v domačem kraju, v Bridgeportu. Pridigal je novomašniku njegov bratranec, lemontski gvardijan p. Benedikt Hoge.

Blaž Chemazar (Čemažar) je bil roj. dne 23. junija 1928 pri Sv. Stefanu v Chicagu. Njegov oče Peter in njegova mati Lucija sta doma iz Selc nad Škofjo Loko na Gorenjskem, od koder sta prišla v Chicago, kjer sta oba dobro znana tamkajšnjim Slovencem. Novo mašo je imel dne 14. junija pri Sv. Stefanu v Chicagu. Novomašni pridigar je bil newyorški župnik p. Edvard Gabrenya.

Lovrenc Grom je bil rojen dne 23. maja 1928 v mestu Waukegan v ameriški državi

Velikovčani so pozabili, da prinašajo Slovenci iz okolice vsako sredo tisočake v mesto in v njegove trgovine in da mesto živi od te slovenske okolice. Velikovčani so pozabili, da okolica Pliberka nima zveze s Celovcem samo preko Velikovca, marveč je danes možna tudi zveza preko Dobrle vasi, Škocijana in Tinj, kar bi pomenilo skrajšanje za nekaj kilometrov in tudi pocenitev vožnje.

Če je bil tako zanimiv voz, ki naj bi dokazoval, da so se Velikovčani pred 700 leti učili samo nemškega jezika, potem je ta voz dokazal, da na Koroškem že tudi pred 700 leti ni bilo enakopravnosti za Slovence, kakor je še danes ni. Gonja proti dvojezični šoli pa samo dokazuje, da Velikovec enakopravnosti obeh narodov ne prenese. Vsakdo pa, ki taka stremljenja podpira, samo dokazuje svojo velenemško usmerjenost, po kateri mu je bližje Berlin, kakor narod sosed, ki živi v deželi.

Listali smo po novih in starih zapisnikih in smo našli celo vrsto Čebulov in Majdičev, in to tudi v času, ko so nemški pisatelji in pesniki pisali v latinskem ali francoskem jeziku.

Ne razburjamo se nad dogodki v Velikovu, pač pa smo smatrali za potrebno in pravilno, da zabeležimo za zgodovino koroške miselnosti tudi te dogodke.

zbežati v Ljubljano, ker so ga Nemci doma zasledovali. Tudi v Ljubljani kljub neprestanim nevarnostim ni miroval. Delal in pomagal je, kjer se je dalo. Seveda pri marsikaterih ni našel razumevanja. Toda njegovo nesebično delo je najlepše spričevalo za tega moža. Tudi nam na Koroškem je znan po svojih lepih pesmicah, poznamo ga pa tudi po igrici: „Kdor ne uboga, ga tepe nadloga“ ali pa „Poredni šolarji“. To igrico so šentlenartski otroci predvajali ne samo doma, ampak tudi po Goriškem. Tudi celovski radio je povzel to igrico na trak.

Danes živi in dela Mirko Geratič v Chicagu, v Združenih državah, kjer je glavni urednik mesečnika „Slovenska država. Jubilantu želimo k njegovi petdesetletnici obilo sreče ter božjega blagoslova, naj ga ljubi Bog ohrani še dolga leta pri požrtvovalnem delu za splošnost, za slovenski narod, po navodilu, ki ga je sam zapisal v Lienzu dne 28. jan. 1946:

Svetla luč in kašipot
moraš vedno biti,
mimo zmot, preko vseh zablod
prijatelje voditi.

Tajni klic

Ko se v dalji zvona jek zgubi,
v duši se bojazen porodi,
silno me vprašanje spreleti:
kaj kladivo šteje mi?
Oh, kam siliš, ti srce!
Senca te bo dohitela...
tiho... grozno te objela...
oh, kako ti blizu je!
Ti-li res grozi...
da surovo te zagrabi?
Vse se je boji — — —
ona pa kot mati vabi:
kaj se tu ubijaš?...
V dihu mojem večer mir prebiva,
ki ga hlasi tostranska ne uživa!
— — — — —
Ura bije, zvon doni,
oh, srce pa mi drhti...
rado, rado, tu živi!

Valentin Polanšek

Napuh hodi pred padcem

Ena največjih žaloiger svetovne zgodovine je poraz Napoleonove armade na Ruskem leta 1812. Genialen človek je bil Napoleon. Lahko bi bil človeštvu veliko koristil. A zapadel je brezmejnemu napuhu. Vse je premagal, vse je podrl pod seboj, a slednjič je njega premagal napuh — a za napuhom je prišel strahoten padeč! O, če bi bil ta človek ostal ponižen, koliko bi bil lahko koristil človeštvu! Tako pa ima človeštvo od njega le ogromno škodo.

Dne 17. majnika 1809 je podpisal Napoleon na Dunaju odlok, s katerim je oropal papeža njegove države. Kot odgovor na to ga je papež dne 11. junija 1809 izobčil iz Cerkve. Napoleon se je smejal in je rekel: „Ali papež misli, da bo zdaj padlo mojim vojakom orožje iz rok!“

Napoleonova armada je bila nepremagljiva. Nihče ji ni bil kos. A prišel je čas, ko je tej armadi dobesedno popadalo orožje iz rok. To se je zgodilo v strašni ruski zimi leta 1812.

Že to nam je nerazumljivo, da je Napoleon tako pozno šel na Rusko. Šele 14. septembra je stala njegova armada pred Moskvjo. Mesto je bilo kot izumrlo. Večina prebivalcev Moskve je mesto zapustila. Francozi so korakali v mesto. Še isti dan zvečer so nastali v mestu požari. Francozi se niso brigali za to, njim je bilo mar samo za prenočišča in za živila.

Dne 15. septembra se je nastanil Napoleon v Kremlju, starem carskem gradu.

Požari so postali vedno pogostejši. Francozi so hoteli gasiti. A v celem mestu ni bilo nobene brigalnice. Rusi so jih pred odhodom iz mesta odstranili. Dne 16. septembra je začel vleči močen veter. Požar se je hitro širil. Napoleon je zapustil Kremelj in je bežal iz gorečega mesta. Nastanil se je v nekem carskem gradu blizu mesta.

Skoro celo mesto (9/10) je zgorelo. Šele 20. septembra so požar omejili. Francoska armada je morala bivati v požganem mestu.

poleon odločil, da se umakne iz Rusije. A bilo je prepozno!

Dne 19. oktobra so Francozi zapustili Moskvjo. Armada je napredovala le počasi. Napadali so jo kozaki. Mraz je bil vedno hujši. Termometer je padel na 22 stopinj C mraza. Na tisoče ljudi je pomrlo vsled mraza, glada, naporov. Konji so poginili. Večina jezdecev in vozov je izgubila konje. Večino topov so morali pustiti v snegu. Strahotna katastrofa je prihajala z naglimi koraki. Kako je moralo biti Napoleonu pri srcu, ko je moral gledati in doživljati, kako mu umira nepremagljiva armada!

Na tisoče za boj nesposobnih vojakov se je vleklo brez orožja naprej. Vojakom je dobesedno popadalo orožje iz rok. Poleg tega so še kozaki neprestano napadali bežečo armado.

Šele 25. novembra so prišli Francozi do Berezine. Reka je bila narasla. Napoleon je dal napraviti dva mostova. Popoldan, dne 26. novembra se je začel prehod. Dvakrat se je most, ki je bil določen za vozove, pokvaril. Šele 27. novembra je bila škoda popravljena. Ta dan je šel Napoleon čez most.

Zjutraj 28. nov. so začeli kozaki zopet napadati. Ob vhodih na mostova je nastala strašna gnječa ljudi in vozov, in v to gnječo so brez usmiljenja sekale ruske kroglice!

Ljudje so se gnetli, prerivali, potiskali. Slabejši so potiskali na stran; kdor je padel na tla, so ga pohodili, pomandrali. Mnogi so v obupu skočili v ledeno mrzlo vodo, druge so vanjo potisnili.

Zjutraj 29. novembra je začel most greti. Rusi so znova napadali. Ozračje je napolnjevalo žalostni krik onih, ki niso več mogli čez reko.

Pa tudi oni, ki so prišli srečno čez Berezino, so bili izopstavljeni neprestanim ruskim napadom. Mraz pa je naraščal dan za dnem. Termometer je padel na 30 stop. C, da, na 37 stop. C pod ničlo! Na stotine ljudi je obležalo mrtvih poleg pota, vsako ju-

Tako ugodna
in varna
kot ta
še ni bila nabena!

ENERGIJSKO POSOJILLO 1953

VREDNOST ZAJAMČENA — DAVČNE OLAJŠAVE

Napoleon bi se bil mogel še pravi čas umakniti. A napuh ga je oslepil. Z brezplodnimi pogajanjmi s carjem Aleksandrom je izgubljal čas. Tako so minili tedni. — Napoleon se je v tem času ukvarjal še z eno stvarjo, ki nam tudi priča o njegovem brezmejnem napuhu. Dal je kovati spominske novce. Na eni stani novcev je bila glava Napoleonova, na drugi strani pa napis: „Nebesca so tvoja, zemlja je moja!“ Samo nebesa je še prepustil Bogu, zemljo je lastil sebi. Nekaj takih novcev je poslal carjevemu namestniku v Orenburg s pisanjem za pogajanja. Namestnik je dal pod Napoleonovo glavo vgravirati besede: „Hrbet je tvoj, bič je moj!“ In je novce poslal Napoleonu nazaj. Res je ta bič začel v najkrajšem času žvižgati po Napoleonovem hrbtu!

Nastopila je zgodnja zima. Že sredi oktobra je začel padati sneg. Par tednov pozneje se je pojavila ruska zima v vsej svoji grozoti: s hudim mrazom, mrzlimi vetrovi, z debelim snegom.

Šele zdaj, ko je že zapadel sneg, se je Na-

tro so ležale cele vrste zmrznjenih okrog ugaslih stražnih ognjev. Dne 6. decembra se je razširila vest, da je Napoleon zapustil armado in na saneh zbežal proti Parizu. Zdaj je izginila vsaka disciplina. Vojaki so trumoma zapustili zastave, in so si poizkušali, kakor so pač mogli, dobiti kruha in prenočišča. Samo malo jih je ostalo pri zastavah; večina izmed preživelih je poizkušala posamično nadaljevati pot proti domovini.

Takšen je bil konec nekdanj tako slavne, nepremagljive, Napoleonove armade, ki je štela pol milijona mož.

Grda ženska preklinja ogledalo.

Zdravnik zdravi, Bog pa ozdravi.

Kjer ni matere, tam bolnik vzdihuje.

Za vsako bolezen so zdravila, sramota pa traja do smrti.

Ko prekipi, pogasi ogenj.

RADIONWEISS — schönstes Weiss!

CELOVEC

Nedeljska služba božja je ob pol deveti uri vsako nedeljo v slovenski cerkvi v Priesterhausgasse.

SUHA

Pravijo, da smo pri nas na kraju sveta. Zato se tudi našim novicam ne mudi tako na dolgo pot v Celovec. Navadno obvisijo novice kar med nami, tam pri Hartlnu za mizo, ali pa jih zamenjamo na jarmaku v Pliberku. Včasih se pa le oglasimo tudi v „Tedniku“.

Pred nekaj leti so pisali v Celovcu, da razpolaga Suha z lepo dvorazredno ljudsko šolo. Dasi to ni res, je vendar resnica, da se je začelo zadnje tedne z gradnjo tako potrebne šolskega poslopja. Upamo, da bo v enem letu že uporabno. Dotlej se bo morala naša mladina zadovoljiti pač z dosedanjimi tremi dnevi tedenskega pouka. Če se pa posreči dobiti v mežnariji na Suhi ali kje drugod prostor še za en razred, bomo že jeseni začeli z dnevnim poukom kot je povsod drugod in kakor bi bilo tudi pri nas pravilno in potrebno.

V sosednjih krajih vedo povedati o nas, da se vedno ženimo. Saj to menda ni nič napačnega. Zato tudi ne tajimo, da je bilo lansko leto deset porok in smo imeli tudi letos že oklice. Dvakrat smo šli na ohcet v Potoče in dvakrat na Suho. Na vrsti pa so bile skoro vselej Micke Logar, lani smo spremili eno k poročnemu oltarju, letos pa že kar tri istega imena, zadnje šele minule dni.

Daleč od našega kraja, zgoraj za Celovcem pri Vetrinju stoji namreč ponosna kmetija, kjer gospodari že tristo let isti rod na domači zemlji. Redke so postale take kmetije v sedanjem času. In mladi gospodar je hotel poiskati zvesto družico dobrega srca, globoke vere in pridnih rok, da bi zagotovil svojemu domu obstoj tudi za bodočnost. In našel jo je v naših gorah. Dne 13. t. m. je spremil Micko Logar, p. d. Poldihovo, k poročnemu oltarju v potoški cerkvi in jo je odvedel natu na svoj dom. Želimo novoporočenemu paru — Kopečnik Simonu in Mariji — božjega blagoslova in vse družinske sreče.

Tudi bela žena nas obiskuje. Še preteklo sredo smo se zbrali na potoškem pokopališču, kljub nujnemu delu, v velikem številu. Položili so k poslednjemu počitku uglednega bivšega gospodarja Mačičeve kmetije, Lorenca Bart-a. Ko je nastala leta 1920, po odcepitvi jugoslovanskega ozemlja, na avstrijski strani nova občina Libeliče, je bil on njen prvi župan. In ko je postalo radi meje potrebno novo pokopališče, je on podaril cerkvi potrebni prostor. Tam je našel sedaj tudi svoj zadnji počitek. Naj v miru počiva. Zaostali naše iskreno sožalje.

GREBINJSKI KLOSTER — OLSJE

Dne 6. junija, na god sv. Norberta, drugega patrona naše farne cerkve, smo

Pri nas na Koroškem

spremili dobro Weissovo mater, Nežo Sauerschnig, na naše pokopališče. Dolgo so bolehal na raku in hudo jim je bilo, da niso mogli več tako delati in skrbno gospodinjiti kakor preje. Dalj časa sta bila oba v postelji in dobri sosedje so jima prav lepo krščansko pomagali in stregli.

Res lep je bil pogreb. Že pri hiši se je zbralo precej ljudi od blizu in daleč. Moški zbor je pel že pri domači hiši prav lepo in ubrano: Vigred se povrne. Dolga je ta pot od Weissa do farne cerkve in Weissovi očee so se morali peljati, ker drugače bi radi boleznimi ne mogli biti pri pogrebu. Po opravi za rajno mater se je zbrala še večja množica pogrebcev. Ob odprtem grobu so se dušni pastir lepo zahvalili rajni materi za pripravljenost, da so prevzeli s svojim možem častno botrinstvo za veliki zvon. Žal niso mogli več dočakati te lepe slovesnosti, ker bo blagoslovitev zvonov šele 5.7., to je prvo nedeljo julija, a obljubili so jim, da bo ob prvi priložnosti zvonjenje za Weissovo mater, dobrotnico naših novih zvonov, kot znamenje hvaležnosti in blagega spomina.

GREBINJSKI KLOSTER (Blagoslovitev novih zvonov)

V nedeljo, dne 5. julija t. l., bodo blagoslovljeni novi zvonovi za klostersko faro. Povabljeni so k tej slovesnosti milostljivi gospod prošt Benetek iz Tinj, ki bodo posvetili zvonove za službo božjo. Verniki od blizu in daleč so vabljeni k tej pomenljivi slovesnosti. Začetek blagoslovitve bo ob 9. uri.

ZELEZNA KAPLA

Posvetitev presv. Srcu Jezusovemu, ki smo jo imeli 14. junija, je v vseh nas tako živa, da je nikdar ne bomo pozabili.

Za posvetitev smo imeli lepo tridnevno, ki so jo vodili prečastiti gospod Cvetko. Njihovi govori so bili silno lepi in ganljivi. Polna je bila na praznik Srca Jezusovega naša farna cerkev samo žena in mater. Vse so sprejele svete zakramente.

V soboto je bil dan za moše in fante in to v Marijini cerkvi. Ni jih strašilo ne slabo vreme in ne dolga pot — nekateri imajo tri do štiri ure do fare. V velikem številu so prišli in bili pri dveh svetih mašah, vsi pri svetih zakramentih in pri stanovskih govorih; Še na trgu smo slišali zadovoljne moše, ko so se pogovarjali med seboj. Veseli smo, da so se prav moše tako navdušili, saj so prav moše tisti, od katerih Jezus zahteva ljubezen, kot so govorili g. misijonar.

Tudi vsa naša dekleta so imele stanovski nauk v nedeljo zjutraj. Poprej so bile vse pri svetih zakramentih. Bilo jih je zelo veliko, kar same niso mogle verjeti, da jih je toliko v naši obširni župniji. Tako zadovoljne so zapuščale dvorano kot menda še nikoli. Samo to so ponavljale: „Lepo je bilo.“

V nedeljo je bila naša farna cerkev celih pet ur nabito polna. Pri vseh svetih mašah smo imeli posvetitev presvetemu Srcu Jezusovemu. Že dolgo nismo videli toliko ljudi pri zakramentih. Govori o ljubezni božjega Srca Jezusovega, ki so jih imeli g. misijonar, so bili prepričevalni in so nam šli vsem do srca. Posebno so nam poudarili, da moramo izkazovati ljubezen in zadoščevanje božjemu Srcu. Bili so vladarji, ki so prizadejali narodom veliko gorja, milijone mladih življenj je šlo v prezgodnje grobove in po smrti teh mož tiranov in diktatorjev jih nihče ne sovraži, ne preklinja, samo še zgodovina jih omenja. Jezusa Boga pa, ki je za nas šel v trpljenje in smrt in ostal v presv. Evharistiji samo iz ljubezni do nas, ne zato, ker smo Ga vredni, ampak ker nas ljubi, tega Jezusa pa ljudje žalimo bolj kot najbolj izprijen otrok svojo mater in svojega očeta.

Posvetitev presvetemu Srcu Jezusovemu je v naši fari popolno priznanje Jezusa kot kralja v privatnem in javnem življenju in to v družini, občini in državi.

SELE

Selsko žegnanje slovi daleč na okoli zaradi lepega pranganja. Letošnje dne 5. julija obeta biti še posebno slovesno. Ob 9. uri se vrši pranganje, navrh bo božja služba na prostem na trgu pred župniščem. Prijazno vabimo!

RUTE PRI PODGORJAH

V nedeljo, dne 28. junija popoldne, smo ob obilni udeležbi sorodnikov, znancev in prijateljev spremili k zadnjemu počitku gospo Marjeto Janežič, rojeno Müller, bivšo

VABILO

Slovenska igralska družina iz Celovca gostuje z veseloigro

„SVOJEGLAVČEK“

v nedeljo, dne 12. julija, ob 3. uri popoldne pri Voglu v Št. Primožu in ob 8. uri zvečer pri Šercerju v Šmihelu.

Vsi iskreno vabljeni!

J. Š. Baar — Al. Nemec:

ZEMLJA IN LJUDJE

Roman (24. nadaljevanje)

In najvažnejše, on ti pozimi zastoj obreže drevesa. Pokaže ti, kako jih je treba okopati in očistiti mahu. Njegove roke so kakor čarodejeve. Cepi lesniko in vsak cepič se prime ter raste. Tudi staro drevo se prime in raste, če ga presadi Hornik. Zdaj pripovedujejo o navadnih ljudeh, o kovaču in pastirju, o rokodelcih, predvsem o sedlarju in tesarju, o najemnikih in tečakih. Cimbura pa vse posluša, prikimava in ne skopari s hvalo. Toda občina čaka, da tudi on spregovori, da se pobaha s kakim činom, da pove, kaj in kje je kaj slavnega in spomina vrednega storil. Toda čakajo zaman; skromno in tiho sedi Cimbura, mirno kadi in po malem pije pivo.

Toda ne pijejo vsi tako malo. Čas hiti naprej. Pivo pa poganja kri po žilah. Širokogrudna in okorna je kmečka čud na jugu in globoka kakor mirno tekoča voda. V treznosti se razodeva s široko, preudarno besedo. Toda ko se v pivu razvname, postane smela, izzivajoča.

Bližala se je že ponoč, ko so poedinci vstajali, da bi bahavo in samozavestno pokazali, kaj kdo zna ali kdo naredi kaj takega.

Vstal je Hanak, vzel v zobe liki naslonjač težek stol, na katerem je sedel, se znjnim zravnaval in, ko ga je dvignil od tal, ga je z zobmi postavil vodoravno, da mu je štrlel iz ust kakor čedra. Mnogi so isto poskušali, toda ne, nikomur se ni posrečilo tega ponoviti. Nihče ni imel take moči v zobeh

in čeljustih.

„Dobro, Hanak!“ je poskočil pokonci mali Žezulka, „pa tole naredi!“ in je nalil pivo v krožnik, na katerem so prinesli hlebčke iz skute. Nalil ga je do roba, dal eno roko na hrbet, z drugo pa previdno prijel krožnik, ga s palcem in dvema prstoma podprl na dnu, ga dvignil visoko nad glavo, obšel z njim vso gostilno, se usedel in postavil krožnik na mizo, ne da bi kapljica kanila čez rob.

Zdaj je zaropotal z nogami Klasek. Obut je bil v težke čevlje iz kravjega usnja z visokimi dokolenkami in podkvmi. Gostilna se je tresla v temeljih in vsi so v strahu onemeli, ko je Klasek nenadoma naredil tak ropot. Toda v tej tišini je že vstal in šel po gostilni. Vsi so videli, da gre, da stopa v težkih čevljih vendar korakov ni bilo čuti, kakor da bi bos hodil. Mačka ne bi mogla iti tiše, laže in previdneje, pa kljub temu ne stopa Klasek samo po prstih, temveč z vsem stopalom. „To je lisičji korak!“ se je zasmeljal na koncu in znova zaropotal, da je zagrmelo.

V sredi gostilne je razkoračeno stal veliki Černoch kakor ober. „Sod piva tistemu, ki me odnese skozi vrata,“ je klical izzivalno in prekrizal roke. Toda nihče ga ni premaknil z mesta.

Jaroš je stavil bistre in vesele uganke in si izmišljal vedno nove.

Kopecky je napravil voz in zaman so napenjali roke, da bi ga razvezali. Oče Rouček je vzel v roke, kar je kdo dal, in določil težo, vrček piva, načet hleb kruha, skledo je potežkaval in določil težo. Gostilničar je prinesel tehtnico in glej, pokazalo se je, da je mlinar kvečkemu za lot po-

grešil. Tako je sleherni nekaj znal, se z nečim postavil in prispeval k zabavi. Le Cimbura je še naprej sedel, z razprostrtimi očmi in polnimi odkritega občudovanja in spoštovanja.

„Kako bi jaz kaj podobnega mogel izvesti,“ si je govoril na tihem, pa vendar so spet vsi moše čakali, da jim tudi Jan pokaže to umetelnost.

„Morda se sramuje in si ne upa,“ je končno mislil župan. Ni se zdelo primerno, da bi ga izzival.

„Sosed Cimbura,“ se je obrnil nanj, „spoznal si nas, daj se spoznati tudi nam! Slišali smo o tem, kako si konje potegnili iz blata, gubernijskemu svetniku rešil življenje, dvignil voz s snopjem, se postavil proti premoči — in še mnogo drugega smo slišali o tvoji moči — zato nam jo pokaži, danes in takoj!“

Jan je pordel kakor rak. Od sramu je povesil oči, ko je s tesnim glasom priznal: „Ah, ljubi sosedje, motite se, nimam moči. Čudim se vam, ker nič tega, kar sem videl, ne bi zmogel. Da, res je, da sem tu — pri Piksu — dvignil dvoletno telico, obvladal konja, se postavil po robu celi gostilni, toda to le v največji sili, zdaj pa ste sami videli, da Černocha nisem premaknil, nič ne zmorem in tako se mi zdi, da sem neznamen in poslednji človek med vami.“

Nekateri so s pomilovanjem, drugi pa posmehljivo gledali nanj.

Ponočni stražnik je šel iz gostilne in trikrat po vrsti zatrobil v zakrivljeni rog. Gosto nočno temo je pretrgalo petelinje petje. Slavnost se je bližala h koncu. Sod je sicer še tekel, vendar se je že nekam sumljivo nagibal. Zdaj se je zdelo, kakor da je peteli-

posestnico Lucmanovega posestva v Rutah.

V starosti 85 let se je poslovila pokojna od sveta in od ljubljene družine. Za njo žaluje predvsem njen soprog, g. Josip Janežič. Poleg njega in otrok pa številni vnuki in vnukinje, ki so svojo mater in babico iskreno ljubili in spoštovali. Bila jim je dobra vodnica in svetovalka in se tudi ne odkriva čudodelna podoba Matere božje. Naj ji Bog povrne vsa njena dobra dela ter naj ji bo obilni plačnik v nebesih. — Žalujemo naše iskreno sožalje.

NA SV. VIŠARJAH

Svetišče Matere božje na Višarjah je odprto vsako leto od 24. junija do prve nedelje v oktobru. Prej in pozneje ni na Višarjah stalnega duhovnika in se tudi ne odkriva čudodelna podoba Matere božje.

Kdor roma na Višarje, ta bo spoznal lepoto gorske okolice, spoznal bo jezikovne in politične meje. Saj se tu stikajo tri največje evropske narodnostne skupine: Slovani, Romani in Germani. Tu na tej višini naj verniki zaupno prosijo Marijo za pomoč in za boljše čase. Tako bodo v duhu ponižnosti in pokore lahko prenesli vse neprijetnosti romanja.

Po novih navodilih imajo romarji velike olajšave pri prejetanju svetega obhajila. Ako bi bila potrebna kaka popoldanska maša med tednom, preje pravočasno pišite župnemu uradu v Žabnicah (Camporosso), da more ta vse potrebno urediti s škofijskim ordinariatom. — Romarji, ki pridejo z avtobusi ali motorji, morejo najlažje iti na Višarje iz Žabnic. Od kažipota na križu je na Višarje še 2 uri in 30 minut.

Kdor pride z vlakom na Trbiž (Tarvisio citta), more iti na vzpenjačo (seggiovia). Od zgornje postaje vzpenjače do svetišča je nekaj manj kot dve uri hoda; steza ni toliko strma, a polzka ob slabem vremenu.

ŠT. ILJ OB DRAVI

Naše romanje v Marijino Celje je bilo tako lepo, da tega ne bomo nikoli pozabili in ga moramo zato vsaj na kratko omeniti v „Našem tedniku“.

Ko smo se v zgodnjem jutru prebudili, smo se odpravili v Št. Ilj, kjer nas je čakal avtobus. Ob 5. uri smo se odpeljali od tam proti Vrbi in ob lepi cesti za jezerom proti Celovcu in Gospe Sveti, kjer smo obiskali cerkev. Tam smo imeli tudi sv. mašo, nato smo si še ogledali cerkev in vožnja je šla naprej. — Bil je lep sončen dan, ko smo se

nje petje vse okužilo, kajti začeli so peti. Prvi je vstal župan. Dvignil je vrček z desnico in zapel v visokem tenorju:

„V dobrem smo se sešli,
v dobrem se razidemo,
preden se razidemo,
ga še nekaj spijemo,
z Bogom, z Bogom — pojdemo!“

Vsi naokrog so vstajali, prijemali za vrčke in vsa gostilna je za županom pela:

„Z Bogom, z Bogom pojdemo,
pomnili še bodemo;
ti ljubezen bratovska,
čista vsa in svatovska,
ostani z nami. — Amen.“

In spet je župan zapel sam:

„Ostani z nami. Amen!
Glasiti ne prestanem,
naša je ljubezen Bog,
njemu poj ves zemljekrog
čast in hvalo, amen!“

Za njim je znova vsa občina bučno povzela:

„Ostani z nami, amen,
glasiti ne prestanem,
dokler Bog nebeški
v slavi jezik češki
nam ohrani. — Amen!“

Steklenice in vrčki so s truščem zažvenketali. Občina si je napivala „na ljubezen“. Zdaj niso več sedli, vedeli so, da pridejo še nadaljnje zdravice.

„Daj nam ljubi Bog še zdravja!“ je povzdignil župan vrček drugič...

„In ohrani nas vse iz piseškega okraja!“

Foto Film

FOTOTRGOVINA
HUBERT WANDERER
 CELOVEC-KLAGENFURT, DOMGASSE 4
 Telefon 39-6-92

(Nadaljevanje s 4. strani)

odpeljali mimo knežjega kamna proti št. Vidu in naprej proti štajerski meji. V Brucku smo se malo odpočili in okrepčali. Šli smo v cerkev, kjer je bila ravno poroka. Zanimale so nas zlasti narodne noše, v katere so bili oblečeni stari in mladi, tudi nevesta, ki je imela dolgo krilo s predpasnikom, svilen ruto okrog vrata in venec na glavi.

Ob 3. uri smo prispeli srečno do zaželjenega cilja. Kar obstrmeli smo, ko smo zagledali veliko, lepo cerkev. Tu smo Mariji potožili vsak svoje križe in težave ter jo

prosili milosti in pomoči. Saj nas je bilo tu zbranih veliko število mater in te so danes še posebno potrebne pomoči nebeške Matere. Vsem moramo svetovati, naj poročajo enkrat v Marijino Celje. Kako daleč na gori si je izbrala Marija kraj, kjer hoče prebivati in kjer hoče deliti zemeljskim otrokom milosti. Velikanska cerkev je tam in v sredi stoji Marijin oltar iz čistega srebra. Ni mogoče popisati vseh lepot. Hudo nam je bilo slovo, ko smo se poslovljali od Marijinega svetišča in smo si mislili, da smo verjetno zadnjič tu. Ob 10. uri smo se poslovili.

Nazaj grede smo se peljali v drugo smer, namreč proti Grazu, da tam obiščemo še Maria Trost. Ko smo tam pri Marijinem oltarju molili in zapeli nato še nekaj Marijinih pesmi, smo se tudi tu poslovili in si ogledali nato mesto z grada. Preko Paka smo prišli nazaj na Koroško, v Labudsko dolino. Mimo Grebinja pa smo se pripeljali v Velikovec, kjer smo obiskali bivšega logoveškega župnika.

Ob 10. zvečer smo bili doma in zahvalili smo se g. župniku, ki so nam organizirali tako lepo romanje.

IZ BRAZILIJE

Sao Paolo, začetkom junija 1953

V zadnjem pismu sem bralcem „Našega tednika“ na kratko povedal nekaj o naši kavi in o bombažu. Danes naj pa nadaljujem z industrijo.

Industrializacija dežele kljub delnemu zastoju zaradi uvoznih težav dobro napreduje. Naj omenim, da tukajšnje največje podjetje težke industrije v Volta Redonda proizvaja toliko jekla in polizdelkov, kolikor vsa avstrijska železna industrija skupaj. Podjetje pa še povečujejo. Seveda so tudi potrebe te dežele neizmerno večje.

Prav tako se na moč pospešuje elektrifikacija dežele. V tem pogledu so v teku naravnost gigantska dela, na prvem mestu ona v sistemu reke Sao Francisco, ki bodo oskrbela z električno energijo ogromne predele te dežele v obsegu okrog 1000 km od središča central. Prva stopnja tega sistema obsega 12 električnih central z ogromnimi vodnimi jezovi (dolinske pregrade) s skupnim instaliranim učinkom 600.000 kW. Začetkom leta 1954 pride v obrat prva od teh central z učinkom 180.000 kW. Reka pa nudi še mnogo nadaljnjih možnosti izkoriščanja, računajo s skupno 2.300.000 kW učinka, kar bo spadalo brez dvoma po izgradnji med največje gradnje te vrste na svetu.

Treba je omeniti, da zlasti severne in severovzhodne države Brazilije silno trpe zaradi suše ter zaradi erozije zemlje, ki je posledica deloma vremenskih razmer, deloma pa nesmotnega gospodarstva z zemljo. Prebivalstvo iz mnogih krajev beži na jug pred lakoto, kajti so kraji, kjer že po tri leta in več ni deževalo. Namen je, z regu-

lacijo vodnega stanja posameznih rek ter z umetnim namakanjem te predele spet vrniti svojemu namenu ter zlasti pospeševati kulturo rastlin, ki so odporne proti vsakovrstnim katastrofom. Naj za primer omenim, da so šele pred 5 leti tu pričeli s kulturo sisala, ki se je izvrstno obnesla. Pridelek letošnjega leta je že dal 50.000 ton vlakna.

Kako nam gre s kruhom in pšenico, bom pa ob drugi priliki pisal. Zaenkrat nam manjka moke, ker v Argentini suša že dve leti ni dala izvoznih presežkov. Amerika pa je daleč in nam ladje le počasi navozijo, kar rabimo. Seveda je tudi kruh za to deželo novost, saj ga pred 10 leti ni poznala niti četrtina prebivalstva v tej deželi. Vsakdanja hrana, tudi v takozvanih boljših hišah, sta tu predvsem riž in fižol. Silen porast konzuma mesa je prav tako šele posledica vojne konjunktore, ko je dežela toliko zaslužila, da si ljudje danes tudi to lahko privoščijo.

Od drugih novic ne vem, kaj naj bi izbral za vas. Od davkov, da smo uvedli nov davek na motorna vozila oziroma na bencin; nadalje na tobak. Cigarete so bile tu doslej verjetno med najcenejšimi na svetu in kot trdijo kadilci — dobre kvalitete. Upam, da je ta novi davek take vrste, ki me ne bo preveč prizadel. Bencinski pa bo že verjetno vplival na ceno vseh voženj, če se človek hoče sprehajati po tej deželi. Že po zvišanju plač letalskemu osebu so se cene dvignile v aprilu za dobrih 10 odst. Če se podraži bencin, se bodo cene vožnji verjetno ponovno dvignile. Bomo morali pač manj letati, ali pa iznajti nove vrste letalo na pogon brez bencina. To menda

itak veste, da je bil Santos Dumont, ki je pred 50 leti prvi poskusil letati, Braziljanec. Saj so bile lani v Parizu velike proslave njemu na čast, kajti prve poizkuse je izvršil ravno v Parizu.

Da ne boste mislili, da nisem dobro poučen o tamkajšnjih razmerah, naj samo omenim, da tukajšnji listi vedno obširno poročajo o vseh važnejših dogodkih po svetu. Tako n. pr. lansko leto o slavnostnih igrah v Salzburgu, kjer je bil posebno med solisti pohvaljen Jože Gostič. Tudi o političnih in gospodarskih razmerah pri vas smo sproti obveščeni. Za vas se zanimamo še posebej od takrat, ko je bil lansko leto vaš zunanji minister pri nas in je takrat našega ministra prav lahko pridobil za to, da ta sproži pred glavno skupščino Organizacije združenih narodov pogovor o avstrijski državni pogodbi. Če bi o tej potrebi mogel vaš zunanji minister prepričati

še ruskega zunanjega ministra, potem bi bil uspeh še bolj zagotovljen. To pa se mu — kolikor smo tu brali — v zadnjem letu še ni posrečilo.

V letu 1954 bomo praznovali 400-letnico ustanovitve mesta Sao Paola. Že zdaj so v teku velike priprave, naj omenim le, da nameravajo do tedaj dokončati tudi zgradbo katedrale. Slovesnosti bodo pripravljene v velikanskem obsegu. Sodelovali bodo vsi narodi, ki so doprinesli kaj k današnji veličini mesta. Med drugimi bo prišla tedaj gostovat tudi dunajska filharmonija ter dunajska opera. Če me boste spomnili, bom o stvari še kdaj pisal.

Naj hitim h koncu, saj se mi je že itak zavleklo za teden dni.

Danes samo še prav priščno pozdravljam vse znanee in neznanee širom Koroške in širom Slovenije.

J. L.

TRI KOROŠICE

V Londonu, po kronanju leta 1953

Tako smo zaposlene, da res kar težko privedemo do pisanja. Pred kratkim pa se je Lončarjevi Mojci sanjalo, da nekateri bralci „Našega tednika“ se mislijo na nas in tam na Krčanjah bi menda rad neki gospod Julius vedel, kako je kranjski Janez uganke rešil. Zato smo se namenile, da se spet sestanemo in da napišemo, kako sveti ta čudna ljubezen med kranjskim Janezom in med nami tremi. Saj smo se vendar že tako silno ljubili — vse v sanjah seveda. — Tistim bralcem, ki se na nas še spominjajo, pa želimo, da bi bili letos in še tudi drugo leto obvarovani toče, da bi tako „koroškega vina“ ne zmanjkalo.

Kranjskemu Janezu smo lepo prigovarjale, da bi šel v kmetijsko šolo študirat, kako lahko bi nato šel za dobrega kmeta ali pa za kakšnega upravitelja, nič bi mu ne manjkalo. Janez pa pravi, da bi raje šel v gospodinjstvo šolo, da bi se rajat naučil. Zanima se tudi za kakšen dober recept za koroški sir, ki mu je še v dobrem spominu, gotovo ga je rad mavžnal. — Lončarjeva Mojca pa, ki ima poleg svoje zgovornosti še to navado, da pri govorjenju jeziku tudi še z rokami pomaga, pripoveduje, da so njena babica znali napraviti najboljši sir iz kozjega mleka. Ta pač prežene vsakega mačka iz želodca in naj bo še tako kosmat. Torej, kranjski Janez, če boš spet enkrat v pijanem blagostanju, vedi, da boš po mavžni takega sira takoj spet zdrav.

Presneto nas že skrbi, kako bo drugo leto, ko gremo vse tri, to je Mojca, Treza in Lija, kranjskega Janeza obiskat. Saj mu je vroče že sedaj, ko se mu komaj o nas sanja. — Kod le žefrančkov Polde medvede lovi, ko se nič več ne oglasi. Eh, Poldek, nič ne bodi hud, četudi te Lončarjeva Mojca rada vidi.

Sedaj bomo pa še Janezu sanje razložile. Uganke v svojih sanjah nisi rešil in tudi

knjige ne boš dobil. Zapomni si torej, ti sta v sredini je bila Mojca, ona, kateri praviš, da se ji dremlje, je Treza. No in tretja je pač Lija (zakaj si le ni očal naročil, bi najbrž boljše videl).

Anglija je bila dolgo časa v pripravi pri čakovanju kronanja. Kar toplo je postalo človeku, ko je videl, kako je ljudstvo navdušeno in kako se veseli. Ni mogoče vsega opisati, kakšne priprave so bile v Londonu. V vseh prodajalnah je bilo vseh vrst spominčkov za ta pomenljivi dan. Povsod je bila v izložbah vsaj krona, če že ne tudi slika kraljice. Še na pecivu je bila povsod krona. Zanimivo je bilo, kar je povedala kraljica v svojem govoru pred kronanjem. Rekla je: „Za dan mojega kronanja vas prosim, katerikoli veri pripadate,

Gorski kmetje, pozor!

Pri nakupu in ureditvi žične vzpenjače dobite 50% prispevka.
 Kupite v zalogi kmetijskih strojev:

JOHAN LOMŠEK

ZAGORJE — ŠT. LIPŠ, P. EBERNDORF

Zahtevajte brezplačne cenike — Ugodni plačilni pogoji. — Prodajam tudi na obroke

molite zame.” Kamorkoli kraljica pride, je njena prva pot v bolnišnico in sirotišnico.

Mislile smo, da bomo ob kronanju srečale v Londonu tudi urednika ali vsaj dopisnika „Našega tednika“. Saj sedež bi že dobil, če bi imel seveda na razpolago 10 do 20 funtov. Tudi me tri smo nameravale iti na kronanje v London, končno pa smo se le domenile, da si bomo vse te kronajske svečanosti ogledale natančno, toda vse v — kinu.

Mnogo srčnih pozdravov pošiljamo vsem bralcem tri Korošice.

so nadaljevali moške in pili na zdravje in, komaj so posode odmaknili od ust, so že vsi brez poziva udarili staro praško:

„Bratje, bratje, bodimo le veseli, bratje, bratje, le radujmo se,”

in spet je občina složno pila tretjič na srečo.

In kakor so stali, so se odkrili in sklenili roke. Sosed Kolaržik pa je z zvonjenjem pozdravil bližajoče se jutro.

V pobožnem koralu je zdaj zapela pesem:

„Da bi nas Gospod Bog rad imel, grehe odpustil, v nebesa vzel!”

Občina je odpela, pa ni več sedla. Župan je zdaj s pravom v roki zaključil tretje in poslednje dejanje sprejema.

„Minilo je veselje, minil je radosti čas! Sosedje, spet delo kliče nas,” je rekel resno in šel skozi vrata in za njim vsa občina do poslednjega moža. Pijanih ni bilo med njimi, na nobenem nisi spoznal, da je prebodel celo noč. Močni in čili so se vračali na svoje domove. Njihovi obriti gladki obrazi so znova postali strogi, kakor da so iz grana izklesani.

Po vsej vasi je dišalo po nedavno popravljeni otavi, po žitu na gumnih in parčem se gnoju. Iz hlevov se je slišalo hranje konj, v kurnikih so peli petelini in tu pa tam je žalostno zamukala krava po odstavljem teletu.

Nočna ura je minila, na vzhodu je rdečelo nebo. Kmetje so se preoblekli v delavniško obleko in kakor drugič šli v hleve nadzirat krmljenje in česanje. —

II.

Tako je postal Cimbura kmet in mož. Kot vidno znamenje tega je nehal striči go-

ste lase, dokler mu niso zrastle tako dolgi, da so mu zakrili vrat in vzvalovili na ramena. Tudi jih ni več delil nad ušesom, ampak nad čelom. Bela prečka se je ravno vlekla od čela po temenu in se zgubila v vrtincu, v katerem so se mu lasje na vrhu stekali. Na zunaj je bil povsem podoben ostalim sosedom. Z vsem svojim življenjem pa se je močno od njih razločeval.

Putim je bila od sive davnine sem župnijska vas in je imela tudi pivovarno. Zato ni šlo tu za požirek piva nikdar tako kakor v Hradišču ali v drugih občinah. Tudi tukaj so se po maši ali po večernicah kakor v Pisku ustavljali služinčad in kmetje v gostilni in putimski sosedje so se shajali praviloma v nedeljsko večerje „Pri stari“ pri Srniku — izvzemši košnjo in žetev — vse leto, toda Cimbura ni prišel mednje. Minil je celo pust in ni prišel.

„Žena mu je že v drugem stanu,” so ga skušali nekateri opravičevati. Toda slabo so naleteli.

„Pobabil se je,” je šla soglasna sodba po vsej občini. „Žena ga je skvarila kakor Samsona.”

Trdno so bili prepričani, da je Cimbura, odkar se je oženil, zgubil moč, tako da se pred zbrano občino z nobenim zagovornim činom ni mogel postaviti. Še več ugleda je zgubil v očeh javnosti, ko se je o njem razneslo, da opravlja doma tudi ženska dela, da se zanima za drobnico, svinje in perutnino, da namesto žene z dekle krave molze. Oni dan je šel v Pisek s procko v roki! Kdo je že kaj takega o kmetu videl ali slišal?

„Kaj da tudi krave molze?” se je začudil celo sam preudarni Rouček.

„Seveda molze,” je potrdil Klasek in kri-

čal, da bi ga vsa gostilna slišala. „Od Martinovega služi pri nas za prvo dekle nekdanja Cimburova mlajša in ta mi je povedala, da je ni naučila molsti gospodinja, temveč Cimbura.”

„Morda imajo hudobne krave, ki brcajo, gospodinja pa je v blagoslovljenem stanu,” je menil Černoch.

„Ne, tudi krave mirno dojijo in punca je pokazala, kako molze, ne vleče krave za seske, temveč jih le nalahno stiska, da krava sama spusti mleko, in ne bi verjeli, kako ta žaba z lahkoto pomolze tudi najtršo kravo do poslednje kaplje.”

Vsi so se smejali in se niso mogla sprijazniti z mislijo, da bi mogel mož sključen sedeti na stolčku pod kravo in molsti. To se jim je zdelo nekam sramotno za moža in ponižujoče, zato posmehovanja in zabavljanja ni bilo konca.

Toda pri Cimburovih pa kakor da tega niso videli in ne slišali. Živeli so dalje na nekoliko drugačen in različen način, ki ga je uvedel novi gospodar. Povsod drugod je gospodar imel na skrbi polja in konje, gospodinja z dekle pa je skrbela za krave, odojke, gosi, pure, kure, celo prašiče, to je bila njena prva dolžnost. Šele potem je prišla skrb za otroke, hišo, za pečenje kruha in kuho. Ob žetvi se je zahtevalo od nje, da je tudi na polju pomagala, če je preti la nevihta. Ob mlačvi je morala tudi na gumno. „Ko bi širi roke imela, bi imele vse dovolj dela,” tožijo južnočeške žene.

Toda Cimbura vsega tega ni delala. Mož sam jo je napodil od tega dela — in je vso živad, veliko in drobno, vzel na skrb. Od jutra do večera si videl, da je kaj brskal po dvorišču. S svojim počasnim, okor-

nim, na pogled nemarnim korakom je hodil iz hleva v kolnico, v skedenj, s prijazno besedo je naročal hlapcem in dekli, sam je z njimi delil delo in jelo. Popravljaj jih je in poučeval ter mu zato, ker nikoli ni spregovoril nepotrebnih besed, ne napravil zastojnega koraka, nikoli z ničimer ni bilo treba hiteti.

Konji so se zredili, na goveji živini se je svetila kratka dlaka kakor svilna, drevje je bilo obrezano in okopano, plugi, brane in vozovi so popravljeni čakali v kolnici, samo zapreči in peljati jih je bilo treba.

Žena Marjanka tudi ni držala križema rok. Kakor mož ni hodil v kovačnico na obiske in, če je šel k odnarju, ni ostal tam pol dneva, tako tudi ona ni hodila v vas. Ko je z njenih ram padla težka skrb za živad, so njene pridne roke segle po niti in šivanki in, ko je zašila vse na sebi, možu in otrokom, je predla volno in pletla nogavice. Okna pri Cimburovih so se svetila kakor kristal, za njimi je zelenel muškati, dehte so vodenke in visele bele zaslonke.

„Pri njih je snažno kakor v župnišču. Pod je bel kakor kreda, rečem vam, pri Cimburovih bi lahko jedli na tleh, tako so deske čiste,” so zavistno pripovedovale tetke in kmalu tudi možje.

„Ko ji pa on tudi drugače prizanaša kakor ti,” so se po pravici branile ostale žene, „naravnost trepetajo zanj in jo vedno ogovarja samo: Marjanka tu, Marjanka tam — in ona hodi samo po vodo k studencu, po drva v drvarnico ali pa v kurnik h košim po jajca in se veseli lepega reda, ki ga vidi pri njih...” Možje so onemeli in utihnili...

(Se nadaljuje)

Poslanstvo mladosti

Z mladostjo je združeno vselej: prešeren smeh, lepota, ljubezen. Mladost je brezskrbna in sproščena, lepa in idealna. Vse bi storila in izredno veliko žrtvovala. Mladost pač ne misli na plačilo. Mladost je za res nekaj daljno lepega za tiste, ki niso več mladi.

In vendar danes mladina ni brezskrbna tako kot bi od nje pričakovali. Mladosti se je dotaknila krutost vojne. Mladina je bila pregnana v daljne kraje, iztrgana iz družine, poslana na bojišča, ponižana in poteptana v taboriščih. Zato je zginil smeh z ust, zato je utihnilo petje na vasi in v mestu. Bilo je, kot da ni več mladosti. Različni diktatorji so si prilastili mladino. Vedeli so, da imajo silo v rokah, če imajo mladino v svoji službi. In mladina je bila ponižana ponovno in ponovno, ne da bi se tega vedno zavedala. Nositi je morala breme odgovornosti, opravljati je morala najbednejše delo, ki je služilo samo moči diktatur. Mladini, katere bistvo je ljubezen, so vcepili v srce sovraštvo, da je oznanjala in sejala prezir in smrt.

Vrnilo se spet vsi, ki smo mladi, v lepo in resnično mladost! Bodimo spet veseli in dobri ljudje. Borimo se povsod za resnico in pravico. Po vsej tej grozotni moriji zadnje svetovne vojne, oznanjamo ljubezen in prijateljstvo. Ne pustimo se varati od skrbno premišljene propagande, zakaj to je nevredno človeka, ki zna misliti sam.

Tudi v bodoče bo mladina sredi življenja. Ustvarjala bo nov čas. To delo pa mora sloneti na ljubezni in bratstvu in ne na sovraštvu diktatur, ki so v zatonu.

Odgovornost mladine je velika. Kjer ni sonca in lepote, kjer ni rož ne mehke glasbe, mora prinašati naša mladina srečo in upanje. Kjer vlada mračnost in obup, tja moramo prinašati sproščenost in življenjski optimizem. Naše zgodbe, ki jih pišemo in naše pesmi, ki jih pojemo, morajo postati spet veselejše. Nositi morajo v sebi žarek svetlobe in veliko upanje v nov, lepši čas. Mladostni idealizem mora govoriti iz vsake naše besede. To je tisto zdravilo, o katerem pravi sodobni državnik: noben mednarodni stroj ne bo mogel prinesiti svetu miru, če ga ne bo vodila duhovna sila idealizma. Nov čas je pred nami. Iz podrtega sveta moramo zgraditi nov svet in nov vek bratstva in ljubezni. Gradimo socialni red na temeljih krščanske civilizacije. Tega pa more graditi samo idealen, pošten človek, ki nima sebičnih, osebnih namenov.

Poglobimo se v svoje naloge, doživimo jih v sebi in jih z najčistejšimi nameni prekalimo. Potem bo tudi naše delo čisto, nesebično, lepo in plemenito. Samo tako bo tudi slovenska mladina gradila nov čas.

P. M.

KULTURNI RAZGLED PO SVETU

MLADINSKI DOM

Mladinski dom v Don Boscovem zavodu v Ramos Mejia (Buenos Aires), ki ga vodi č. g. Janko Mernik, je imel dne 24. maja svoj redni sestanek, na katerem so izvolili nov odbor. Pri debati, ki je bila zelo živahna, so se razgovarjali zlasti o novih prostorih mladinskega doma, novih igriščih in razširitvi organizacije nove sekcije.

OB 500-LETNICI PADCA CARIGRADA

29. maja 1453 je padel Carigrad v roke Turkom. Ta pomembni jubilej je Evropa skoro docela prezrla, le v Veliki Britaniji so se ga v oddajah britanske radijske družbe spomnili tako v predavanju za Turčijo, kakor v domačem angleškem sporodu. V predavanju za Turčijo je bilo povezanih nekaj citatov iz angleških listov, ki so se spomnili te turške narodne obletnice.

GOSTOVANJE BELGIJSKEGA NARODNEGA GLEDALIŠČA

Sredi poletja bo obiskalo London belgijsko Narodno gledališče, ki je bilo ustanovljeno pod vodstvom bratov Huisman kmalu po vojni. V Londonu bo gostovalo dva tedna. Predvajalo bo deli „Ondine“ in „Le Héros et le Soldat.“ Igre „Ondine“, ki jo je Girardoux napisal leta 1939, še niso videli v Londonu, pač pa so jo že igrali v Edinburškem festivalu.

KULTURNI VRTOVI V CLEVELANDU

V Clevelandu imajo „kulturne vrtove“, v katerih stoje kipi velikih mož posameznih narodnosti, ki žive v njem. Namen teh vrtov je bil boljše medsebojno kulturno sodelovanje različnih narodnosti. „Kulturni vrtovi“ so nekaj samoraslega in samsvojnega za Cleveland.

Za našo mladino

IZ SLOVENSKEGA KULTURNEGA ŽIVLJENJA

IVAN CANKAR:

Nebesa pod Triglavom

O domovina, ko te je Bog ustvaril, te je blagoslovil z obema rokama in rekel: „Toda bodo živeli veseli ljudje!“. Skopo je meril lepoto, ko jo je trosil po zemlji od izhoda do zahoda; šel je mimo silnih pokrajin, pa se ni ozrl nanje — puste leže tam, strme proti nebu s slepimi očmi in prosijo milosti. Nazadnje mu je ostalo polno perishe lepote; razsulo jo je na vse štiri strani, od štajerskih gor do strme tržaške obale ter od Triglava do Gorjancev in je rekel: „Veseli ljudje bodo živeli tod; pesem bo njih jezik in njih pesem bo vriskanje!“ Kakor je rekel, tako se je zgodilo. Božja setev je poglala kal in je rodila — vzrasla so nebesa pod Triglavom. Oko, ki jih ugleda, obstrmi pred tem čudom božjim, srce vztrepeče od same sladkosti; zakaj gore in poljane oznanjajo, da je Bog ustvaril paradiz za domovino

veselemu rodu, blagoslovljenemu pred vsemi drugimi. Vse, kar je rekel, se je zgodilo; bogatejši so pač drugi jeziki; pravijo tudi, da so milozvočnejši in bolj pripravi za vsakdanjo rabo — ali slovenska beseda je beseda praznika, petja in vriskanja. Iz zemlje same zveni kakor velikonočno potrkanje in zvezde pojo, kadar se na svoji sveti poti ustavijo ter se ozro na čudežno deželo pod seboj. Vesela domovina, pozdravljena iz vsega srca!

Misli. Kaj so nebesa pod Triglavom? Od kod do kod se razprostirajo? Ali je obseženo celotno slovensko ozemlje? Katerega ozemlja ni omenil? Zakaj ne? Panonski Slovenci v Prekmurju so do leta 1918 živeli v sklopu ogrske države in tedaj že več stoletij niso imeli ne političnih ne kulturnih stikov z ostalimi Slovenci.

Kaj je hotel povedati pisatelj s tem: „slovenska beseda je beseda praznika, petja in vriskanja“?

Naše prireditve

GLOBASNICA

Tudi našo idilično Globasnico so obiskali v nedeljo, dne 14. junija, celovski igralci z veseljoigro „Svojeglavček“. Igra je bila posrečeno izbrana za gostovanje in tudi vsebinsko primerna za naše ljudi. Pokazala nam je, da se tudi v Celovcu v kulturno-prosvetnem oziru precej dela. Kakor je igra po drugih krajih ugajala, kjer so jo že igrali, tako so tudi nas popolnoma zadovoljili.

Komaj se je odgnil zastor na odru, so si igralci že osvojili vso publiko, katera je v znak hvalečnosti igralce nagradila z močnim aplavzom in neprestanim smehom. Šotarjeva dvorana je postala živahna in mi smo se ob vsebini, polni veselja, nekako razživeli in smo za nekaj uric pozabili na poklicne in druge življenjske težave.

Kar se tiče reševanja vlog, moramo zapisati samo njaboljšo kritiko. Ne bomo hvaležili posameznih igralcev, ker so vsi igrali, da jih je bilo kar veselje gledati. Po končani kulturni prireditvi smo se razšli v zadovoljstvu in veselih obrazov, v srcu pa smo gojili željo, da naj bi se Celovčani kaj kmalu spet oglasili s kakšno slično burko. Celovski igralski družini izrekamo za obisk najlepšo zahvalo.

Poleti na vrtu

Po vrtu hodim sem ter tja, prijetna mi je gosta senca od sadovnjaka za vasjo pa v gozd do vaškega studenca.

Prav rahlo sapica šumlja z vršičkov dol mi na ušesa, vsak ptiček rad z menoj kramlja in šepetajo mi drevesa.

A letos ne nagiba vej nikjer okoli sládko breme. — Najrajši bi se pač jezil na tako pomladansko vreme!

Le tu pa tam je skrit kak sad, v zatišju hlad ga ni dosegel. Drugod pa: zgoraj, spred in zad je v mrazu slednji cvet podlegel.

Dovolj je ena sama noč, da cvet ovne in odpade; zaman tedaj je vsa pomoč — en kratek hip stre srčne nade.

Limbarski

Nove razstave v deželni muzeju

V petek, dne 19. junija, je otvoril dvorni svetnik dr. Gotbert Moro nove razstave v koroškem deželni muzeju. Ob otvoritvi so bili med drugimi novozoi: dvor. svet. dr. Rudan, vodja kulturnega oddelka deželne vlade, zastopniki koroških listov ter umetnostnega društva in dunajska plastikarka gospa Elizabeta Turolt.

Najprej je podal dvor. svet. dr. Moro kratko poročilo o delu deželne muzeja, katerega je obiskalo od 1. aprila letos — brez obiskovalcev muzeja na Magdalenski gori — 16.000 obiskovalcev. Razveseljivo je, pravi ravnatelj muzeja nadalje, da se v zadnjem času mladina pogosteje oglašja v muzeju, kakor tudi posamezni razredi podeželskih šol. Filmske predstave so privabile goste, ki so se pozanimali o razvoju filma in filmske umetnosti. Tuzemci, pa tudi inozemci, so z zanimanjem obiskovali muzej na prostem na Križni gori.

UNESCO-razstava, ki je po svojih svetovno znanih mojstrskih delih vzbujala pozornost, je bila odprta samo štirinajst dni. Ker je bila ta doba radi prevelikega zanimanja prekratka, bo ta razstava še enkrat odprta meseca avgusta.

Dne 1. julija bodo zaprli narodopisno Naga-razstavo, ker bodo dne 5. julija v Vrbi otvorili mednarodno fotografsko razstavo avstrijskih prijateljev prirode. S kratkim, toda jako zanimivim opisom dela na Magdalenski gori, kjer bodo v štirinajstih dneh spet pričeli z izkopavanjem, je dvor. svet. dr. Moro zaključil svoje poročilo.

Nato nas je vodila gospa dr. Springschitz skozi vse tri razstave. Te so nam že v prvem pogledu vdihnile misel in zavest, da se nahajamo ob ustvarjenih delih velikih mojstrov in umetnikov Avstrije, ki so nositelji napredka avstrijskega in mednarodnega kulturnega življenja. V prvi razstavi smo videli dela Elizabete Turolt. To so plastična dela iz gline (terakota) in kamenja, in predstavljajo večnoma živali — ptice, race, koze, še afriški bik je

med njimi. Mojstrsko izvršena so dela, ki predstavljajo žalost, nadalje česa joče se ženo, gimnastiko, zamišljenca. Posebnost pa je mozaična tehnika.

Druga razstava vsebuje nemške in švicarske otroške risbe, tretja pa ogromno število stavb in načrtov znanega avstrijskega stavbenika Clemensa Holzmeisterja, ki je izvršil svoja dela po vsej Evropi, Aziji in južni Ameriki. Številne fotografije pričajo o delu in stavbah, ki jih je postavil predvsem v Avstriji in Nemčiji. Pozornost vzbujajo slike in načrti velike katedrale v Belo Horizonte in Rio de Janeiro v Braziliji. Poleg drugih velestavb kulturnega sveta so še omembe vredne predvsem Panteon, cerkev sv. Petra, stolnica v Kölnu itd. Od vseh teh načrtov in slik se oko skoraj ni moglo ločiti. Kdor si bo ogledal dela velikega svetovnoznane avstrijskega arhitekta, profesorja, doktorja in inženirja Clemensa Holzmeisterja, temu gotovo ne bo žal. Na razstavi bo mogel videti fotografije njegovih že dovršenih stavbenih del, nadalje prerise in kopije zanimivih projektov, vožnje skozi Peloponez, razne idejne projekte kakor tudi akvarele in kredne risbe. Iz vseh se razodeva jasen pogled na pokrajinske zgradbe.

A. S.

ZA DOBRO VOLJO

V bolnici. Bolnik: „Gospodje dohtarji, kaj vendar zbadate in režete že toliko časa po moji nogi?“ „Kroglo iščemo“, pravi zdravnik. „Ali niste mogli tega poprej vprašati, kroglo imam jaz že davno v žepu!“

Gotova obluba. Neki trgovec pošlje svojega hlapca k slepcu tirjati za dolg. Slepce pa reče hlapcu: „Reci gospodu, da jih lepo pozdravljam in obetam, da jim bom do zadnjega krajcarja plačal, kakor hitro jih kje vidim.“

Mladina piše:

Teden dni med FARMERJI

(Pismo iz Avstralije)

V drugi polovici meseca majnika so se pri nas v Avstraliji šole zaprle za štirinajst dni. Moj letni holiday (dopust) me je še čakal, na katerega sem se spomnil, ko sem dobil povabilo nekega farmerja, da naj bi ga obiskal. Odločil sem se le za teden dni, ker bom ostalo skušal izrabiti na južni strani Victorie v prihodnjih mesecih. Na kratko vam hočem opisati, kako sem preživel svoj dopust med avstralskimi farmerji.

Iz Sheppartona sem potoval z avtobusom, ki veže proge med Adelaide in Sydney-em. Naveličan vožnje z avtom, sem težko čakal, da prispem na cilj. Toda ne šofer in niti sprevodnica nista bila geografsko dobro poučena. „Vrgla“ sta me 7 milj pred ciljem iz voza, češ to je vaša pot. Znašel sem se v zelo kočljivem položaju sredi ceste. Aktivno in kovček nevoljno postavim na tla, se dvakrat zavrtim, a nikjer nisem opazil ne avta in ne človeka. Na eni strani ceste me zvedljivo opazuje čreda ovac, a na drugi pa tropa goveje živine. „Kaj mi je storiti v tej nepoznani deželi?“ sem se vprašal. Marširal sem po odcepi cesti skoraj tri milje, ko sem srečal prvi avto. Vozač me pripelje do bližnje hiše, kjer je bila tudi pošta. S pošte sem takoj telefoniral k farmerju, ta me je čakal z avtom ob glavni cesti. Ni trajalo dolgo, ko farmer pridrži z novim Dodgem za menoj, da me odpelje na svoj dom.

Pri njem doma sem našel pripravljeno posteljo in sedež ob družinski mizi. Kmalu nato se je razvil prisrčen razgovor, temu pa je sledila obilna večerja, katere sem polovico odstopil štirinožcem. Po večerji se pa razporedimo okoli ognjišča, na katerem je veselo prasketal ogenj. Nismo sedeli dolgo, ko se pripelje mlada prijateljica farmerjeve hčerke; kakor hčerka je tudi ona učiteljica. Razgovor se je razvnel samo med njima, kajti bili smo štirje moški, a nihče ni prišel do besede, ker sta sami vrteli jezike do ene po polnoči.

Drugo jutro je sin osedlal dva konja, ponija toplokrvca. Da poskusim, kako se da na takšni živalici sedeti, se vsedem na ponija. Če bi me kdo videl, bi se moral verjetno na ves glas smejeti, kajti noge so se mi vlekle skoraj po tleh, kakor Krpanu, ko je jahal kobilico. Ponij me je dobro pretresel in žvirca me še ubogala ni. Dirjala sva tam, kjer se je pač njemu ljubilo, torej samo po pašniku. Popoldan pa se peljeva z gospodarjem na dražbo neke farne in njene premičnine. Tam se je zbralo nad sto farmerjev. Razprodajalo se je vse od škarij do največjih strojev.

Naslednji dan je bila vsa mladež že pripravljena za športne prireditve. Ker me ni zanimal ne nogobrc in ne tenis, so mi pa dali puško-dvocevko in 25 patronov, s katerimi sem se vesel podal na lov. Pokalo je kot na fronti (kadar sovražnik miruje). Ustrelil razen papige po nesreči nisem ničesar; saj vsaka žival rada živi, sem si mislil. Da je bil dan popolnejše izrabljen, smo se peljali zvečer v kino, zjutraj nato pa k maši v 17 milj oddaljeno mesto.

Po popoldanskem počitku sem zopet vzel puško in šel po farmi zasledovat zajce. Dolgo sem hodil po farmi in naposled sem zgubil orientacijo. Dan se kar na tiho stisne in tema je razgrnila svoj pajčolan pred oči. Pred seboj vidim le obrise dreves in v upanju, da za temi drevesi brli kaka lučka, grem naprej. Izlušči pa se mi velika planjava z nekimi drevesi. Skoraj dve uri iščem izhoda, toda zaman. Kam torej? Strel ne pomaga. Vsedem se v suho travo, puško položim preko nog in čakam, da se mi odkod prikrade kakšen glas avta ali človeka. Nisem sedel pol ure, ko začujem jodlanje cowbojev in takoj usmerim korak proti glasu. Komaj ¼ ure sem hodil, ko se znajdem pred prostranim gospodarskim poslopjem, takoj preskočim ograjo in sem na dvorišču. Tu najdem neko žensko, pokrito s širokokrajnim klobukom, temnorjavim jopičem in z belo srajco s črnim metuljčkom pod brado. Rjave hlače ji tiče v rdečih škornjih. Pogleda me s temnimi očmi in me premeri od nog do glave. Tujca se je nekoliko ustrašila in puška ponoči v njegovi roki ji je dala malo misliti. Ponižno ji raztolmačim svojo nesrečo in poprosim, da mi pokaže smer vrnitve. Ona me prime za roko, potisne v avto in potegne domov. Takrat pa sem sklenil, da brez kompasa in peš ne grem nikamor več.

(Se nadaljuje)

Podpora gorskim kmetom

Največjo podporo v kmetijstvu gotovo zaslužijo gorske kmetije, ki se tudi najtežje borijo za svoj obstoj. Zaradi velike oddaljenosti od cest in zaradi velikih dovoznih težko je tudi prodajna možnost kmetijskih pridelkov pri teh kmetijah zelo majhna. Le z večjo mehanizacijo in z uvedbo tehničnih pridobitev bi bilo mogoče na teh kmetijah izboljšati kmetovanje in zmanjšati velike napore pri delu v strmih hribovitih terenu. Teh izboljšav pa pri najbolj volji za napredek kmet sam ne zmore. Zato priznava kmetijsko ministrstvo gorskim kmetom prispevke, ki naj omogočijo izboljšanje gospodarstva na teh gorskih kmetijah.

Poleg prispevka pri nabavi določenih kmetijskih strojev pa je mogoče dobiti iz ERP-sredstev še posojilo pri nabavi določenih kmetijskih strojev.

1. Prispevki

Prispevke ministrstva za kmetijstvo je mogoče dobiti pri nabavi in ureditvi navijal z žičnim vlačilom (Bodenseilwinde) s 500 m žične vrvi, 5 mm debele. Poleg tega je določen še prispevek pri nabavi nadaljnjih dveh preusmerjevalnih škripcev (Umlenkrollen) in pri nabavi pluga, brane ter pogonskega motorja.

Ako ima kdo že urejeno navijalo z žičnim vlačilom, pa hoče sedaj še z naknadnimi stroji celo napravo dopolniti in izpopolniti, bodo tudi za te nabave priznani prispevki.

Prispevek je določen na največ 15% od celotne nabavne cene.

2. Posojila

Poleg spredaj omenjenih prispevkov morejo dobiti gorski kmetje pri ureditvi navijal z žičnim vlačilom tudi posojilo iz ERP-kreditov. To posojilo je mogoče dobiti pri nabavi kompletnih agregatov za navijalo z žičnim vlačilom, 500 m žične vrvi (5 mm močne), nadalje 2 preusmerjevalnih škripcev, pluga, brane in pogonske-

ga motorja. Višina posojila more biti največ do 75% nabavnih stroškov. Za dopolnilne nabave strojev ali posameznih delov ureditve vlačila že obstoječim napravam ni mogoče dobiti posojila, ampak samo prispevek do 15% nabavnih stroškov.

Do 50% nabavnih stroškov je mogoče dobiti posojilo iz ERP-kreditov pri nabavi motornih kosilnic.

Prošnje za prispevek in za posojilo je treba nasloviti na pristojno okrajno kmetijsko zbornico, ki daje vsa potrebna pojasnila in tudi formularje (obrazce), na katerih je mogoče sestaviti odgovarjajočo prošnjo za prispevek ali pa za posojilo.

Prošnje morajo biti vložene tako, da jih more poslati okrajna kmetijska zbornica najkasneje do 30. septembra 1953 pristojnemu oddelku Kmetijske zbornice v Celovcu. Nato dobi prosilec obvestilo, da mu je dovoljen prispevek oziroma posojilo ter pogoje, pod katerimi sta mu dovoljena posojilo ali prispevek. Nato kmet nabavi v prošnji zaprosene in po kmetijski zbornici odobrene stroje. Ko predloži potrjen račun, dobi odobreni prispevek izplačan. Račun pa mora biti predložen najkasneje do 31. januarja 1954, ker po tem datumu vsi, tudi že odobreni prispevki, zapadejo, ako niso bili pravilno opremljeni računi predloženi do tega dne.

Podoben je tudi postopek pri priznavanju posojila. To dobi prosilec izplačano naravnost ali pa more dati nakazati posojilo tudi trgovcu ali zadrugi, kjer je stroje kupil, ako račun še ni bil v celoti ali pa sploh še ni plačan.

Na prednja določila prav posebno opozarjamo vse gorske kmete in jim svetujemo, da se čimprej oglašijo pri pristojnih okrajnih kmetijskih zbornicah, kjer naj zahtevajo še natančnejša pojasnila. Nikakor pa naj ne odlašajo z modernizacijo svojega kmetovanja, ker bo samo tako zagotovljen njim in njihovim naslednikom gospodarski obstoj na gorskih kmetijah.

Našim gospodinjam

Likerji, marmelade in odcedki

Mešanega ribeza liker. Od 1 kg rdečega in pol kg črnega ribeza jagode operi, deni v dobro položeno kozico, polij jih z ¼ l vode, prideni malo cimeta, 3 klinčke in prav malo vanilije, pokrij in postavi na kraj štedilnika, da polagoma zavre. Ko je ribez mehak, odstavi in hladnega odcedi, prideni 1½ l slivovke in 1 kg z ¼ l vode politega in očiščenega mrzlega sladkorja. Deni v steklenico, postavi za 14–20 dni na sonce, potem še enkrat precedi in deni v majhne steklenice, dobro zamaši in shrani.

Ribezov odcedek. Dobro zrele ribezove jagode stolci z lesenim tolkačem in ožmi skozi močen, ne pregost prtč, ki ga prej zmoči in ožmi. Sok, ki se je natekel, spravi v steklenice s širokim vratom, jih zaveži z redko platneno ruto in postavi za 2 dni na sonce ali v toplo kuhinjo, da se očisti. Nato stehtaj sok in stehtaj za vsak liter soka 1 kg sladkorja; ako je sok zelo kisel, deni še več sladkorja. Ko se je ta raztopil, postavi sok na štedilnik ter ga skuhaj, potem pa ga nalij v steklenice, pa ne čisto do vrha. Pokrij s prtčem in pusti, da stoji en dan. Potem prevri v vreli vodi nove zamaške, jih obriši in pomoči v fini špriti ter jih zabij s strojem v steklenico. Potem pomoči še vsako steklenico v vročo smolo. Steklenice shrani na hladnem in suhem prostoru.

Ribezova marmelada. Skuhaj v sopari ribezove jagode in jih pretlači skozi sito, še boljše na za to pripravljenem stroju, ker ta hitro pretlači in odstrani vse pečke. Sok stehtaj in deni vanj za vsak kg soka 70 dkg do 1 kg sladkorja. Kuhaj ga na močnem ognju, da hitro vre, medtem pa mešaj. Ko že marmelada ¼ ure vre, jo deni malo na krožnik in postavi na hladno; če se strdi, je dobra, če pa je še tekoča, jo še kuhaj.

Tako poskusi parkrat. Ko je dosti gosta, jo vlij še vročo v kozarce in popolnoma ohlajene zaveži in shrani.

Domači rum. Deni v kozico 3 žlice sladkorja in žlico vode, pa mešaj in ko je bledorumen, vlij vanj ¼ l močnega ruskega čaja. Nato odstavi. Hladnemu primešaj ¼ l finega špirta ali beline in ½ kavine žlice kisovega cveta, ga deni v steklenico ter pusti, da stoji en dan. Potem precedi skozi gost prtč in napolni z njim steklenice, ki jih dobro zamaši.

AUSTRO-POLAR

HLADILNA INDUSTRIJA SALZBURG

Hladilne naprave, hladilne omare, hladilne vitrine, ureditve za točilnice, naprave za nizko hlajenje in za napravo jedilnega leda, pruereditve

Prodaja in nasveti:

ERICH HOCHMÜLLER

CELOVEC-KLAGENFURT,
GABELSBERGER STRASSE 24, — tel. 33-43

KOROŠKI SEJEM

Za Koroški sejem, ki bo v Celovcu v času od 6. do 16. avgusta, je zaradi številnih prijav moral misliti pripravljalni odbor na nove dodatne prostore. — Iz dosedanjih prijav je razvidno, da bo zlasti splošna razstava letos izredno bogato urejena in bo mogel vsak na njej najti razne potrebščine poleg številnih novosti. — Zelo bogato bo opremljena tudi razstava lesa, ki bo obsegala vse, kar je v zvezi z lesnim gospodarstvom in predelovanjem lesa ter vseh mnogoterih izdelkov iz lesa.

Kako hranim in uporabljam zdravilne rastline?

Ako sami nabiramo zdravilne rastline, moramo skrbeti, da jih dobro posušimo in dobro shranimo.

Cvete in nežne liste rastlin, ki vsebujejo zlasti hlapna olja ali grenke snovi, sušimo v senci; stebila, korenine, korenike ter debelejšje liste pa na soncu.

Ker rastlinski deli, čeprav suhi, radi vpijejo vodo, morajo biti shranjeni na suhem, sicer splesnijo, začnejo gniti ali pa se jih loti mrčes.

Zdravilnih rastlin ne shranjujemo v papirnatih vrečkah, temveč v škatljah iz lepence ali pločevine, pa tudi v steklenih posodah, ki se dajo dobro zapreti. Na posodo, v kateri smo shranili zdravilno rastlino, napišemo ime rastline in datum, kdaj je bila nabrana.

Ker izgube zdravilne rastline sčasoma, n. pr. rastline z grenčinami, milničnimi snovmi, česlovinami in hlapnimi olji, zdravilno moč, jih ne hranimo eno leto, temveč obnovimo zalogo teh rastlin vsako leto. Zato pa nabereimo le toliko od teh rastlin, kolikor mislimo, da bomo v enem letu uporabili.

Čaj pripravimo tako, da polijemo s skodelico vrele vode 1–2 kavni žlički posušene, zdravilne rastline, posodo pokrijemo in pustimo 5–10 minut vleči, nato vsebino precedimo. Tako pripravljamo čaj iz nežnih delov rastlin, zlasti cvetov in listov, predvsem rastlin s hlapnimi olji.

Iz debelejših rastlinskih delov, ki nimajo hlapnih olj, n. pr. debelejših listov in stebel, napravimo prevrelek in sicer tako, da jih denemo v vročo vodo in jih 1–5 minut kuhamo.

Debelejše in trše dele, n. pr. korenine, korenike, lubja in vejice ter mladiko, denemo v mrzlo vodo in jih segrejemo. Med kuhanjem jih večkrat premešamo; vrejo naj 15–30 minut. Nato vroče iztisnemo. Nikdar pa ne kuhati v bakrenih, železnih ali medenih posodah.

Mrzle vodne izvlečke napravimo iz senenih listov, špajke, griževnjaka (tavžent-rože), pa tudi iz ajbša, lanenega semena itd. Določeno množino snovi denemo v mrzlo vodo, jo pustimo 1–6 ur vleči, nato jo iztisnemo. Tako ohranimo nekatere važne snovi, kot vitamine, nepokvarjene. Pred uporabo izvleček nekoliko segrejemo.

Čaje, oziroma prevrelke, ki smo jih pripravili kot zdravilo za prehlad, kašelj, razne katarje, sladimo z medom ali kandisovim sladkorjem; čaje zoper mrzlico in sladkornico pijemo neslajane. Prav tako čaje za prebavila (grenke snovi).

Otroške bolezni

Škrlatica (škrlatica) je nevarna nalezljiva bolezen, predvsem otrok med 3. in 8. letom; pa tudi starejši otroci in celo odrasli morejo oboleti za njo. Bolezen se pojavlja največ spomladi in jeseni; povzroča jo nek streptokokus. Inkubacija, to je doba od okuženja do izbruha bolezni, ki se pojavi naglo, traja 1 do 7 dni. Prvi znaki so: bolečine v glavi, grlu, bljuvanje, visoka vročina (do 40°C). Kmalu se pokaže svetlordeč izpuščaj na vratu, prsih in končno po vsem telesu; le nos, brada in okoli ust so brez izpuščaja. Izpuščaj traja 3–4 dni. Nebnice (mandlji) so rdeči z belimi lisami. Jezik je v začetku obložen, nato pa rdeč kot malina. Huda vročina traja 3–4 dni, nakar se v 8 dneh zniža na normalno. Čez 2–3 tedne se začne koža luščiti. Bolezen se prenaša po dotiku ali uporabi predmetov, ki so v dotiku z bolnikom. Škrlatica pušča komplikacije: vnetje ledvic, revmatizem, vnetje srednjega ušesa, vnetje bezgavk itd. Bolnik potrebuje skrbne nege. V začetku se hrani pretežno z mlekom, kasneje z mlekom in zelenjavo. Ko se koža lušči, jo je treba mazati z vazelino. Najbolje je bolnika oddati v bolnico, če pa to ni mogoče, ga je treba oddvojiti od zdravih (izolirati). To oddvojenje traja kakih 6 tednov. Bolezen pušča skoraj popolno imunost.

Davica (difterija) je huda, največ otroška nalezljiva bolezen. Povzroča jo bacil

Čaje in prevrelke, ki jih pripravimo za potenje in zoper oparnost (zaprtje vode), pijemo tople; prav tako zoper razna obolenja želodca in sploh prebavil.

Najbolje je piti čaj dobro uro po jedi; pred jedjo pijemo čaje, ki pospešujejo prebavo, zlasti one z grenčinami. Med obroki (to je med eno in drugo jedjo) pijemo čaje zoper prehlad in kašelj, revmatizem in protin. Zvečer pa pijemo čaje, ki pomirjujejo živce in pospešujejo spanje.

Ako zdravnik drugače ne predpiše, vzamemo navadno 1 čajno žličko zdravilne rastlinske snovi na 1 skodelico vode ali tudi 1 ščepec (kolikor zajamem s konci prstov), to je nekako 5 g pri cvetih in listih ali 10 g pri koreninah in korenikah.

Zunanje, kot obkladke, ovitke in za umivanje, kuhamo rastline (senen drob, kamilice, laneno seme, grško seno itd.), denemo kuhane med dva platnena prta in jih položimo na boleče mesto. Da se prehitro ne ohladijo, jih ovijemo še z volneno odejo ali denemo nanje grelce. Tako jih pustimo 1–2 uri. Namesto tega namočimo platneno krpo v vodi, v kateri smo kuhali zdravilne rastline, jo izžamemo in denemo vlažno na boleče mesto ali pa ga z njo ovijemo.

Razen čajev in zgoraj opisanih načinov pripravljamo zdravil, poznamo še tinkture, izvlečke, praške in soke.

Tinkture napravimo z vodo, alkoholom, žganjem itd. Običajno določeno množino zdravilne snovi polijemo s primerno množino alkohola ali druge tekočine, pustimo v dobro zaprtih steklenicah 10 dni v sobi stati, nato izvleček precedimo in ga, ko se še enkrat vsede, precedimo (filtriramo) ter shranimo v dobro zaprtih posodah.

Izvečke napravimo z vodo, alkoholom ali etrom, za kar so potrebni posebni aparati.

Da dobimo prašek, dobro posušeno rastlino zdrobimo. Tako postopamo, kadar hočemo ohraniti vse učinkovine in jih napraviti dostopne prebavilom. (Znano je, da n. pr. apnenca ne dobimo iz rastlin s kuhanjem).

Sok pa dobimo, če iztisnemo (sprešamo) svežo rastlino. Seveda moramo tak sok pustiti, da se očisti. Moremo ga rabiti takega kot je, ali mu primešati alkohola v razmerju 1 : 1, ali pa vinskega kamna. Tako ga ohranimo delj časa uporabnega. Sok sam pa moramo rabiti svež, ker se sicer hitro pokvari. Namesto tega se priporoča drobno narezane rastlinske dele zribati z mlečnim sladkorjem, ki izvleče iz njih vse zdravilne snovi.

difterije. Glavni znaki davice so: obloge na nebnicah (mandljih) in v grlu. Bolezen prenaša bolnik sam ali pa dotik predmetov, ki jih bolnik rabi. Tudi bacilonosci (bolniki, ki so okuženi, bolni za davico, pa se bolezen na zunaj ne pojavi). Čas od okuženja do izbruha bolezni traja 2–7 dni. Bolezen začneja z glavobolom, bljuvanjem in vročino. Obloge v grlu in nebnicah utegnejo, ako se večajo, ovirati dihanje; bolnik posinj in se zaduši, ako ne napravi zdravnik primerne operacije. Proti davici imamo davični serum, ki večinoma uspešno deluje, ako ga damo ob pravem času. Davičnega otroka je treba osamiti.

Norice (varicela) so zelo kužna vročinska bolezen otrok. Bolezen se prenaša z dotikom in se redkokdaj ponovi, to je pušča skoro trajno imunost. Čas od okuženja do izbruha bolezni traja 2–3 tedne. Začne se z izpuščajem (rdeče lise se razvijejo v mehurčke), močnim srbežem in zvišano telesno temperaturo. Bolnik je kužen še preden se pokaže izpuščaj in ostane kužen, dokler ne odpadejo krastice, ki se napravijo iz mehurčkov.

Otroška ohromelost (otroška paraliza) je nalezljiva otroška bolezen. Povzročitelj še ni znan. Začenja se z visoko vročino; udje bolijo, človek se močno poti, koža je silno občutljiva, mišice začno hrometi (včasih po vsem telesu, včasih le po posameznih udih).

EDLOPLAST — KOSTUMI — JOPICE — MOSKE OBLEKE — GABARDINE IN ZAMET. HLACE — GABARDINE — KAMGARNI — FLAUSI — SHANTUNGI — SVILA — EVERGLAZE —

Iz naše velikanske izbire vam zaupamo nekaj cen:

MOSKE OBLEKE	...	269.—
SPORTNI SAKOJI	...	189.—
HLACE IZ BLAGA	...	69.—
DAMSKJE JOPICE	...	149.—
DAMSKI MODNI PLAŠČI iz flavša in velurja	...	540.—
DAMSKI PLAŠČI iz BALONSKJE SVILE,	...	
dvostranski, dvodelni	...	339.—
BLUZE najboljše kvalitete	...	34.80
GABARDINE, 150 cm širok	...	89.—

NAJVEČJA IZBIRA — NAJNIZJE CENE

v trgovski hiši Korošca

G. Umschaden

CELOVEC, Bahnhofstrasse 7, am Fleischmarkt

Prodaja na obroke se nadaljuje

VELURJI in FLAUSI, 150 cm široki . . . \$ 59.80
prej šil. 149.—
SVILENO BLAGO, IMPRIME, 90 cm široko \$ 19.80
BLAGO ZA DOMACE POLETNE OBLEKE
v krasnih vzorcih . . . \$ 9.80; 12.80; 14.80
BLAGO ZA PREGRIJALA, vzorčasto . . . \$ 12.80
KRATKE NOGAVICE . . . \$ 4.90
ZEPHIR ZA DEČVE . . . \$ 10.80
GEORGETTE ROBCI . . . \$ 11.80
in tisoč drugih predmetov in blaga na metre kakor
tudi gotova oblačila po znano nizkih cenah.

GABARDINE — KAMGARNI — FLAUSI — SHANTUNGI — SVILA — EVERGLAZE — BLUZE — EDLOPLAST — KOSTUMI — JOPICE — MOSKE OBLEKE — GABARDINE IN ZAMET.

Slovenske oddaje v radiu

CELOVEC (val 417.2 m)

Poročila in objave pri vsaki popoldanski oddaji.

5. julija: 7.15 Verski govor — glasba in pesmi. — 6. julija: 14.30 Tedenski pregled. — Mojstri besede (I. S. Turgenjev). — 7. julija: 14.30 Zdravnik. Hodil sem po zemlji naši: Na Osojščico. — 18.30 Komorna glasba (Slovenski trio). — 8. julija: 14.30 Za ženo in dom. — 9. julija: 14.30 Pojeta moški in mešani zbor z Radiš. — 18.30 Od pesmi do pesmi — od srca do srca (Zbor ljubljanske opere). — 10. julija: 14.30 Vesele in poskočne. — 11. julija: 8.45 Za naše male poslušalce. — Poje Vilma Bukovec. — 12. julija: 7.15 Verski govor. — Sonče čez hribček gre, pesmi v nebo done ...

TRST II. (306.1 m ali 980 kc sek)

Dnevne oddaje: 7.15—8.30, 11.30—14.45, 17.30—24.00. — Ob nedeljah: 8.00—24.00. —

3. julija: 13.00 Glasba po željah. 19.00 Kraji in ljudje. 20.00 Koncert pianistke Hilde Horak-Casove. 20.30 Tržaški kulturni razgledi. — 4. julija: 13.00 Šrnel kvintet in pevski duet. 13.30 Kulturni obzorik. 19.00 Pogovor z ženo. 20.40 Slovenske pesmi. 21.00 Malo za šalo — malo zares.

Za vedno nas je zapustila naša nad vse ljubljena in nepozabna žena, mamica, babica in prababica, gospa

Marjeta Janežič
roj. Müller

Nepozabno pokojnico smo spremlili k zadnjemu počitku v nedeljo, dne 28. junija, na domače pokopališče v Podgorjah v Rožu.

Josip Janežič, soprog
otroci, vnuki in vnukinje

Rute pri Podgorjah, 29. 6. 1953.

INTEREXPORT-TRST

Pošljite Money Order na naš naslov ali pa našim zastopnikom.

Zanesljivo in hitro bodo dobili Vaši svojci

denar v Jugoslavijo

ako zaupate nakazilo denarja nam

1 dolar = 28 šilingov = 450 dinarjev

PREBERITE:

Ako nam pošljete Money Order za dolarske zneske, ali pa vplačate v avstrijskih šilingih pri našem zastopniku, bo dobil naslovnik v Jugoslaviji denar brez vsakih težkoč in neprilik dostavljen po pošti na dom.

NAŠ ZASTOPNIK ZA AVSTRIJO:

Dipl.-ing. LAMBERT MURI, Celovec-Klagenfurt, Viktringer Ring 26, Telefon 43-58

Pošiljamo tudi vsakovrstna živila, tekstilije in tehnične predmete po najugodnejših pogojih. — Zahtevajte brezplačna pojasnila in cenike.

ZA POLETNE STVARI zdaj k Warmuth-u, Beljak-Villach

ZA DAME:

Vol. kopalne obleke 63.—
Kopalne obleke 24.—
Poletne jopice 29.80
Modne bluzice 25.80
Poletne obleke 57.50

Blago za kopalne predmete od 8.50
Garniture perila 15.60
Spodnja krila 19.80
Nočne srajce, do tal 49.80
Poletne hlače 7.80

Gumijasti pasovi 12.80
Tango pasovi 12.40
Kratke nogavičke 5.40
Robčki, vzorčasti 4.80
ZA GOSPODE:
Kasha hlače, dolge 180.—

Amerayon hl, dolge 120.—
Hlače iz blaga, dolge 88.—
Poletne hlače, kratke 53.50
Usnjene hlače 190.—
Bush-srajce, kariraste 45.—
Svilene polo-srajce 39.90

Modni jopiči 26.—
Telovadne jopice 6.90
Spodnje hlače 14.—
Kratke nogavice 5.60
Kopalne hlače od 13.30

Polo srajce od 13.—
Macco jopice, črtk. 11.—
Kopalne hlače od 7.80

Kopalne obleke za deklice, 10 letne 23.—
Hlače za sončenje, 6.—

Veliko prometa —
malo dobička imamo!
vam tako poceni prodamo!

Najbolj obiskovana trgovska hiša na Koroškem **DIETMAR WARMUTH & Co., Beljak, Hauptplatz 22**

Der neue **Taunus Combi** mit allen guten Eigenschaften des bewährten Taunus 12 M.

Gleichzeitig eleganter Personenwagen und schneller Halbtonner-Lieferwagen. Geräumig, repräsentativ, wendig. Hervorragendes Anzugsvermögen und sichere Straßenlage.

Fragen Sie uns unverbindlich nach Einzelheiten.

Autohaus Kaposi & Co., Klagenfurt
VILLACHERSTRASSE

Hladilne omare
IN hladilne naprave

Brezplačni nasveti in načrti
kakor vedno najbolje pri

Julius Riva

CELOVEC-KLAGENFURT, Rosentaler Str. 15/17 Telefon 31-91

Šivalni stroji: za dom in za obrt. — Dvokolesa: 50 različnih vrst na izbiro. — Radijski aparati: vsi novi modeli na ugodne obroke pri

TRUPPE & ERMANN
Beljak - Villach, Widmannngasse, vogal Kirchenplatz.

VABILO

k otvoritvi gostilne in kegljišča dne 5. julija, v slučaju slabega vremena en teden pozneje

GOSTILNA ŠAJTERNIK
v DOBRAVI na pliberški cesti.

KINO

CELOVEC-KLAGENFURT
PRECHTL

Predstave ob 16.00, 18.15 in 20.30
Od 3.—6. VII.: „Der Sohn von Ali Baba“.

Od 7.—9. VII.: „Die Faschingsprinzessin“.

STADTTHEATER

Predstave ob 16. in 18. uri.

Od 3.—6. VII.: „Verzeih mir meine Liebe“.

Od 7.—9. VII.: „Das träumende Herz“.

Ikon-Filmsko gledališče v Pliberku

Od 27. do 29. VI.: „1. April 2000“

Od 4.—5. VII.: „Der grosse Zapfenstreich“.

Od 8.—9. VII.: „Rhythmus der Nacht“.

PRODAJA

PRI NAROČILU MOJEGA POSEBNO CENENEGA BLAGA PROFITIRATE. En primer: POLETNA OBLEKA, „Anni“, praktična obleka za dom, za cesto in za poklic, komono-fazona, gumijasta zadrga, velikost 1 do 3, samo 39.80. To in vsakovrstno drugo ceneno blago si morete izbrati v mojem CENIKU, ki ga vam na željo rad pošljem brezplačno. POPOLNA GARANCIJA, ZATO ZA VAS BREZ RIZIKA: Ako vam ne ugaaja, zamenjamo ali vrnemo denar. SPECIALNA RAZPOŠILJALNICA TEKSTILNEGA BLAGA MODEN-MÜLLER, od leta 1894, GRAZ, MURGASSE. Razpošiljamo dvakrat dnevno po povzetju. Zavojnina gratis.

URADNE OBJAVE

VPISOVANJE UCENCEV ZA LETO 1953/54

Vpisovanje na javnih ljudskih in glavnih šolah v Celovcu je v soboto, dne 4., in v nedeljo, dne 5. julija 1953, od 8. do 12. ure.

Začetnike za ljudsko šolo je prijaviti pri šolskem vodstvu najbližje šole. Za 1. razred je prijaviti vse otroke, ki bodo dovršili do 1. septembra 1953 šesto leto. Otroci, ki so bili rojeni najkasneje do 31. decembra 1947, je mogoče tudi prijaviti, ako so telesno in duševno popolnoma sposobni. S seboj je prinesiti: rojstno spričevalo, izkaz spričevala o cepljenih kozah in domovinsko izkaznico.

Predloge za oprostitev šole obveznih otrok in prijave za privatni pouk je oddati pri mestnem šolskem svetu, Ursulinengasse 3/III.

Več je razvidno na lepakih.

Mestni šolski svet v Celovcu.

Koroška zbornica za obrtno gospodarstvo
Zavod za pospeševanje gospodarstva
SPECIALNI TEČAJ ZA UPORABO UMETNIH FURNIRJEV

Tečaj I (dnevni tečaj):

Začetek: v ponedeljek, dne 6. julija 1953, ob 8. uri zjutraj.

Trajanje: od 6. do 10. julija 1953, dnevno od 8. do 14. ure.

Tečaj II (dnevni tečaj):

Začetek: v ponedeljek, dne 13. julija 1953, ob 8. uri zjutraj.

Trajanje: od 13. do 17. julija 1953, dnevno od 8. do 14. ure.

Tečaj III (večerni tečaj):

Začetek: v ponedeljek, dne 6. julija 1953, ob 19. uri.

Trajanje: od 6. 17. julija 1953, dnevno od 19. do 22. ure, razen v soboto in nedeljo.

Vsi tečaji so v zavodu za pospeševanje gospodarstva v Celovcu, Bahnhofstrasse 40 (kletni prostori). Prijave je poslati takoj zavodu za pospeševanje gospodarstva.

Koroška zbornica obrtnega gospodarstva

Zavod za pospeševanje gospodarstva

TEČAJ ZA DEVNO OBRACUNANJE V GOSP. OBRATIH V BELJAKU

Začetek tečaja: v ponedeljek, dne 6. julija 1953, ob 8. uri v gospodarski šoli v Beljaku (Wirtschaftsschule Villach — Lind).

Trajanje tečaja: od 6. do 9. julija dnevno od 8 do 14. ure. — Predavatelj: prof. ing. Sommer, Wien — Dunaj. — Prijaviti se je do 3. julija pri okrajnem uradu trgovske zbornice v Beljaku, Gerbergasse 24.

CERKVENI PRISPEVEK

JAVEN POZIV

Vse katoličane, ki so dolžni plačevati cerkveni prispevek, pa ga za 2. četrtletje 1953 (zaključeno 1. julija 1953) še niso plačali, pozivamo, da v omenjenem roku treh tednov, ki se začne 1. julija 1953, brez nadaljnjega poziva plačajo svoj prispevek do 21. julija 1953 pri pristojnem župnem cerkvenem svetu in da pokažejo obenem svoj davčni predpis ali mezdni izkaz.

Cerkveni prispevek je po zakonu dolg, ki se mora plačati in Cerkev nima dolžnosti, da bi ga po svojih organih pobirala. Ako prispevek ni plačan, je dovoljena pravna pot. Organi, ki pobirajo cerkveni prispevek, uživajo pravno varstvo in imajo pravico, da zaračunajo pobiralno pristojbino 1 šilinga.

Finančna zbornica krške škofije
Celovec, Mariannengasse 2

Si koroški patriot? Pij Schleppe povsod

Znižanje cen!

Posteljno perje kg:

Perje za vzglavnike

28.—, 37,80 23.80

Čisto belo za blazine

58.80

Pol-puh gosje

89,60

Modroci, tridelni

90×190 cm garnitura:

Črtkast gradl, z Alfa polnjeni 249.—

Trpežni gradl, s Ia afrikom 289.—

Ia platneni gradl, polnjen z afrikom in vato podl., mehak 330.—

Prešite odeje (kovtri)

kompl., veliki v 2 barvah, od 135.—

Krischke & Co.

Celovec - Klagenfurt 8. Maistrasse 3.

Olja za motorje
Olja za stroje
Olja za centrifuge
Stauffer-mazilo
Mazilo za vozove
Karbolinej

za dobavo vsak čas na razpolago

FRANZ RUMWOLF

uvoz mineralnih olj

Celovec - Klagenfurt, Stauderhaus

Telefon 37-77, 37-78

MALI OGLASI

VSAKA BESEDA STANE 1.10 š (IN 10% DAVKA).

Poudarjene besede in take z več kot 15 črkami stanejo 2.20 šil (in 10% davka). — Naročilo malih oglasov naslovite na upravo „Našega tednika“, kjer mora biti najkasneje do vsakega ponedeljka zvečer. Oglas morete naročiti tudi telefonsko (Celovec št. 43-58).

Plašči

IZ BALONKE SVILE

za motoriste in dežni plašči
najceneje v strokovni trgovini

V. Tarmann

Celovec, Völkermärkerstr. 16

Glasba - pihala - note -
gramofonske plošče. Naj-
večja izbira. Nizke cene.

**Musik-
haus Hergeth**

Celovec, Burggasse 23

Reparature vseh vrst

Garantirano trajne frizure, natu-
rno pravo barvanje las — kite.

ZOTTER, Celovec, Salmstrasse 3.

Zamenjava oljnih semen za jedil-
na olja najboljše WESTRITSCH-
NIG & KULTERER, deželni prid-
elki, čevlji, bencin, Celovec,
Völkermärker Strasse 12.

Naprodaj hiša z gostilno in trgo-
vino z mešanim blagom, vrt za
goste, kegljišče. — Cena 100.000
šilingov. Ponudbe na upravo lista.

KUPIM vsako količino vseh vrst
okroglega lesa Drago KRZE, Ce-
lovec, Rampenstrasse 15.

Omare, postelje, mreže, stenske
ure, poceni delavske obleke pri
starinarju FUCHS, Celovec, Salm-
strasse 4.

Poceni poletna prodaja v trnovski hiši Brunner

Blago za obl. dečve in predpasn. m 9.80
Najfin. zephirji, pisani, karirasti m 10.80

Poletne bluze samo 21.60
Poletne obleke samo 78.—

Jopice z bordirami samo 35.—
Poletne nogavičke samo 4.80